Regeringens proposition 1993/94:235

Lag om arbetsförmedlingsregister

Prop.
1993/94:235

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 mars 1994

Carl Bildt

Börje Hörnlund
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att hanteringen av vissa av Arbetsmarknadsverkets personregister lagregleras. Denna lagreglering ersätter de tillstånd från Datainspektionen på vilka den nuvarande registreringen vilar. Lagförslaget innebär att arbetsförmedlingsregister får föras med hjälp av automatisk databehandling för varje offentlig arbetsförmedlings och varje arbetsmarknadsinstituts verksamhetsområde och att ett centralt statistikregister får föras vid Arbetsmarknadsstyrelsen.

I den föreslagna lagen anges för vilka ändamål registren får användas och vilka uppgifter som får tas in i registren. Förutom allmänna uppgifter som den arbetssökandes namn, personnummer och adress får ett register innehålla ett flertal andra uppgifter som är nödvändiga för att arbetsförmedling skall kunna bedrivas effektivt och rationellt. I lagförslaget finns en detaljerad reglering av de förutsättningar som krävs för registrering av uppgifter. Vissa uppgifter av särskilt känslig natur skall över huvud taget inte få registreras. Det föreslås också att terminalåtkomst till ett arbetsförmedlingsregister endast får finnas vid den förmedling eller det institut som får föra registret. Vidare upptar lagförslaget bestämmelser om registeransvar, sökbegrepp, utlämnande av uppgifter på ADB-medium, informationsskyldighet för den registeransvarige samt gallring av uppgifter ur registret.

Lagen om arbetsförmedlingsregister föreslås träda i kraft den 1 juli 1994.

1 *Riksdagen 1993/94. 1 saml. Nr 235*

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut 4

2 Lagtext 5

3 Ärendet och dess beredning 12

4 Bakgrund 12

5 Nuvarande ADB-stöd och ärendehandläggning inom Arbetsmarknadsverket 15
5.1 ADB-stödet vid länsarbetsnämnderna 15
5.2 Det centrala datasystemet 16

6 Författningsreglering 16

7 Registerändamål 17

8 Registerinnehåll 20

9 Registeransvar 27

10 Terminalåtkomst 28

11 Sekretess 29

12 Utlämnande av uppgifter på ADB-medium 31

13 Sökbegrepp 33

14 Gallring m.m. 36

15 Information 38

16 ADB-säkerhet 39

17 Internationell harmonisering 40

18 Utbildning och kompetens 42

19 Författningskommentar 42

Bilaga 1 Sammanfattning av promemorian Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister 49
Bilaga 2 Promemorians lagförslag 52
Bilaga 3 Förteckning över deltagare vid hearing den 21 januari 1994 rörande promemorian Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister 58
Bilaga 4 Datainspektionens yttrande enligt 2 a § datalagen (1973:289) över förslag till lag om arbetsförmedlingsregister 59
Bilaga 5 Lagrådsremissens lagförslag 60
Bilaga 6 Lagrådets yttrande 66

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 1994. 74

Rättsdatablad 75

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen
antar regeringens förslag till lag om arbetsförmedlingsregister.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Härigenom föreskrivs följande.

Allmän bestämmelse

1 §
Varje arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut hos en länsarbetsnämnd får för sitt verksamhetsområde och för de ändamål som anges i 2 § med hjälp av automatisk databehandling föra arbetsgivar- och arbetssökanderegister (arbetsförmedlingsregister). Arbetsmarknadsstyrelsen får för de ändamål som anges i 3 § föra ett centralt statistikregister.

Registerändamål

2 §
Ett arbetsförmedlingsregister får användas för
1. handläggning av ärenden som rör platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som föreskrivs i lag eller förordning,
2. publicering av platsinformation,
3. planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten,
4. framställning av statistik, och
5. arbetsförmedlingssamarbete enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om en gemensam nordisk arbetsmarknad och inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 §
Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får användas för att framställa avidentifierad statistik som underlag för planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning och resultatredovisning.

Registret får inte användas för att följa eller på annat sätt kontrollera enskilda identifierbara personer.

Arbetsförmedlingsregister

4 §

Ett arbetsförmedlingsregister får innehålla uppgifter om

- den som är eller har varit anmäld som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller inskriven vid ett arbetsmarknadsinstitut,
- de arbetsgivare som har anmält lediga platser, som medverkar eller har medverkat i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller som en arbetssökande har lämnat uppgifter om, och
- kontaktpersoner.

Registret får också innehålla sådana uppgifter om arbetsgivare som behövs för att informera om den offentliga arbetsförmedlingens eller arbetsmarknadsinstitutens åtgärder och tjänster.

5 §

För en arbetssökande får i ett arbetsförmedlingsregister registreras:

1. namn och personnummer
2. adress och telefonnummer
3. arbetslöshet
4. tillhörighet till arbetslöshetskassa
5. arbets- och uppehållstillstånd
6. kod för medborgarskap
7. körkort och tillgång till bil
8. utbildning, arbetslivserfarenhet och arbetsgivare
9. speciell kompetens
10. sökt arbete
11. önskemål om arbetstid och arbetets varaktighet
12. önskemål om arbetsplatsens belägenhet
13. tidpunkter och händelser vid kontakt med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstitutet
14. beslut om arbetsmarknadspolitisk åtgärd
15. utbetalda belopp som avses i 14 §

Kod för arbetshandikapp får registreras med den arbetssökandes samtycke.

Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Arbetsmarknadsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om vilka koder som får användas för medborgarskap och arbetshandikapp.

6 §

Om det har väsentlig betydelse för handläggningen av ärenden som avses i 2 § 1, får i ett arbetsförmedlingsregister med den arbetssökandes samtycke, utöver uppgifterna enligt 5 §, i form av daganteckning registreras

1. förekomst av intyg och utlåtande av läkare eller skrivelse från någon myndighet
2. redovisade arbetshinder
3. sociala och ekonomiska förhållanden

4. den arbetssökandes och handläggarens slutsatser av utredande samtal samt handlingsplaner.

7 §

En registrering enligt 6 § 2 - 4 får innehålla uppgift om den arbetssökandes sjukdom eller hälsotillstånd och om den arbetssökande fått ekonomisk hjälp med stöd av socialtjänstlagen (1980:620). Den får också innehålla omdömen och andra värderande upplysningar om den arbetssökande.

Uppgifter om den arbetssökande som registreras med stöd av första stycket skall grundas antingen på muntliga uppgifter från den arbetssökande eller på skriftliga uppgifter i en handling som förs till en akt för den arbetssökande.

Av daganteckning skall framgå att den arbetssökande har tagit del av uppgift som avses i första stycket och att han uttryckligen har samtyckt till att uppgiften registrerats. Av daganteckning skall också framgå att den arbetssökande uttryckligen har samtyckt till registrering enligt 6 § 1.

8 §

En registrering enligt någon av 5 - 7 §§ får inte innehålla uppgifter om att den arbetssökande misstänks eller har dömts för brott eller har avtjänat straff eller har fått annan påföljd för brott eller har varit föremål för tvångsingripande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m.fl. eller smittskyddslagen (1988:1472).

Registreringen får inte heller innehålla uppgift om att den arbetssökande har vårdats med stöd av socialtjänstlagen (1980:620) eller varit föremål för åtgärd enligt utlänningslagen (1989:529).

9 §

För en arbetsgivare som har anmält lediga platser eller som medverkar eller har medverkat i arbetsmarknadspolitiska åtgärder får i ett arbetsförmedlingsregister registreras:

1. namn, personnummer eller organisationsnummer
2. adress, telefonnummer
3. näringsgren
4. antal anställda
5. beskrivning av verksamheten och bedömning av sysselsättningsutvecklingen i denna
6. kontaktpersoner och deras funktion

För arbetsgivare som har registrerats med stöd av 4 § andra stycket eller 5 § 8 får uppgifter enligt 1–4 registreras.

Dessutom får för arbetsgivare registreras uppgifter om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder, antal personer på företaget som omfattas av sådana åtgärder samt uppgift om att arbetskonflikt pågår.

10 §

För lediganmälda platser får i ett register förutom uppgifterna i 9 § registreras:

1. arbetsuppgifter
2. kompetenskrav
3. lön och andra anställningsförmåner
4. arbetstider
5. arbetets varaktighet
6. tillträdesdag och ansökningstid
7. arbetsplatsens belägenhet
8. önskvärd ålder
9. underrepresenterat kön
10. krav på svenskt medborgarskap enligt lag eller förordning
11. kontaktpersoners namn, telefonnummer och funktion

11 §

Ett arbetsförmedlingsregister får även innehålla tidsuppgifter om registrerade förhållanden samt de tekniska och administrativa uppgifter som behövs för att tillgodose ändamålen med registret.

Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister

12 §

Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får innehålla uppgifter om sådana arbetssökande och arbetsgivare som avses i 4 § första stycket.

13 §

I Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får för de personer som anges i 12 § finnas

- de uppgifter som anges i 5 och 9 - 11 §§ och som behövs för det ändamål som framgår av 3 §, och
- uppgifter från länsarbetsnämndernas ekonomiadministrativa system.

Uppgifter om utbetalningar

14 §

I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder hämtas till arbetsförmedlingsregistren och Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister från Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna samt från Centrala studiestödsnämnden. Uppgifter om utbetald arbetslöshetsersättning och kontant arbetsmarknadsstöd får hämtas från arbetslöshetskassorna och de länsarbetsnämnder som administrerar sistnämnda stöd.

15 §

Registeransvarig för arbetsförmedlingsregister är, om registret förs inom en länsarbetsnämnds ansvarsområde, länsarbetsnämnden. Om registret förs gemensamt för arbetsförmedlingar eller arbetsmarknadsinstitut inom två eller flera länsarbetsnämnders ansvarsområden är varje länsarbetsnämnd registeransvarig beträffande uppgifter som registreras eller bearbetas hos förmedlingar och institut inom nämndens ansvarsområde.

För Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister är Arbetsmarknadsstyrelsen registeransvarig.

Terminalåtkomst

16 §

Endast den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som enligt 1 § får föra ett arbetsförmedlingsregister får ha terminalåtkomst till registret.

Endast Arbetsmarknadsstyrelsen får ha terminalåtkomst till styrelsens centrala statistikregister.

Utlämnande av uppgifter

17 §

Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till en annan offentlig arbetsförmedling eller ett annat arbetsmarknadsinstitut, om den registrerade anmäls som arbetssökande vid den förmedlingen eller skrivs in vid det institutet. Uppgifter får även i andra fall lämnas ut till en annan förmedling eller ett annat institut med den registrerades samtycke.

Uppgifter som avses i 5 och 9–11 §§ får dessutom, för de ändamål som anges i 2 § 3 och 4, lämnas ut till det centrala kansliet vid den länsarbetsnämnd inom vars ansvarsområde registret förs. Sådana uppgifter får även lämnas till Arbetsmarknadsstyrelsen för det ändamål som anges i 3 §.

I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter som avses i 5 och 11 §§ lämnas ut på medium för automatisk databehandling även till Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden.

18 §

Sådana uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister om arbetsgivare och lediga platser som avses i 9 - 11 §§ får tillhandahållas över terminal hos övriga offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut.

Uppgifter om lediga platser får också tillhandahållas allmänheten över terminal.

19 §

Sådana uppgifter som avses i 18 § andra stycket får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till de länder som Sverige samarbetar med enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om gemensam nordisk arbetsmarknad samt inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Sökbegrepp

20 §

Som sökbegrepp får användas

1. uppgifter som avses i 9–11 §§ utom sådana som gäller kontaktpersoner,
2. uppgifter om koder för arbetshandikapp och medborgarskap för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade och utlänningar och för att framställa statistik där uppgifter om enskilda personer inte kan utläsas,
3. andra uppgifter som avses i 5 § än uppgifter om arbetstillstånd, uppehållstillstånd och telefonnummer, och
4. uppgifter från Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder, av arbetslöshetsersättning från arbetslöshetskassa och av kontant arbetsmarknadsstöd.

Andra registrerade uppgifter får inte användas som sökbegrepp.

Gallring

21 §

Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister som avses i 5 - 7 §§ skall gallras två år efter utgången av det år då ärendet avslutats. Uppgifterna i Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister skall gallras tio år efter det att de registrerats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från dessa bestämmelser för att bevara ett urval av material för forskningens behov. Sådant material skall lämnas över till en arkivmyndighet.

Information

22 §

Innan uppgifter förs in i ett arbetsförmedlingsregister skall en arbetssökande som kan komma att registreras underrättas om

1. ändamålen med registret,
2. de uppgifter som registret får innehålla,
3. innebörden av ett samtycke enligt 5 § andra stycket och 7 § tredje stycket,
4. de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller för registret,
5. rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289), och

6. de begränsningar i fråga om terminalåtkomst, utlämnande av uppgifter på medium för automatisk databehandling, sökbegrepp och bevarande av uppgifter som gäller för registret.

Den arbetssökande skall på lämpligt sätt ges motsvarande information om Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister.

Övriga registrerade personer skall på lämpligt sätt informeras om registreringen i arbetsförmedlingsregistret och Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

3 Ärendet och dess beredning

Frågan om lagreglering av de personregister som används inom Arbetsmarknadsverket för platsförmedlingsverksamhet, statistik och uppföljningsarbete aktualiserades av Datainspektionen i samband med dess beslut den 28 januari 1993 om tillstånd för registren. Datainspektionen meddelade tidsbegränsade beslut i avvaktan på lagreglering.

Inom Arbetsmarknadsdepartementet har därför under hösten 1993 utarbetats en promemoria med förslag till lag om arbetsförmedlingsregister. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Synpunkter på promemorian har hämtats in vid en av Arbetsmarknadsdepartementet anordnad hearing med företrädare för närmast berörda myndigheter samt parterna på arbetsmarknaden. En förteckning över dem som deltog i hearingen finns i *bilaga 3*.

Datainspektionen har den 22 februari 1994 avlämnat ett yttrande enligt 2 a § datalagen (1973:289) över förslaget till lagrådsremiss. Yttrandet finns i *bilaga 4*. Inspektionen tillstyrker förslaget utom på en punkt, nämligen frågan om utlämnande av uppgifter från arbetsförmedlingsregistren till respektive länsarbetsnämnds centrala kansli. Datainspektionens synpunkter, som behandlas under avsnitt 12, har medfört en ändring i 17 § i lagförslaget.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 24 februari 1994 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 5*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*.

Lagrådet har underkastat förslaget en formell bearbetning. I övrigt har förslaget inte föranlett något uttalande från Lagrådets sida.

Lagrådets förslag till ändringar har godtagits.

4 Bakgrund

Arbetsmarknadsverket omfattar Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och en länsarbetsnämnd i varje län. I länsarbetsnämnderna ingår bl.a. den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstituten. AMS är central förvaltningsmyndighet för allmänna arbetsmarknadsfrågor och är chefsmyndighet för länsarbetsnämnderna.

Länsarbetsdirektören är chef för länsarbetsnämnden och utses av regeringen. Länsarbetsnämndens styrelse består av landshövdingen, som är ordförande, länsarbetsdirektören, som är vice ordförande och fyra andra ledamöter. Styrelsen utses av regeringen enligt förordningen (1988:1139) med instruktion för Arbetsmarknadsverket.

Arbetsmarknadsverkets verksamhet regleras främst i förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och omfattar platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, ut-

bildning och yrkesinriktad rehabilitering samt sysselsättningsskapande åtgärder.

Arbetsmarknadsmyndigheternas främsta uppgift är att se till att de arbetssökande snabbt får ett arbete som så nära som möjligt ansluter till deras önskemål och förutsättningar samt att lediga platser blir tillsatta snabbt. Myndigheterna skall därvid hämta in och sprida saklig information som har betydelse för de arbetssökande och arbetsgivarna. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åtgärder för att främja anställning av äldre arbetstagare och arbetstagare med nedsatt arbetsförmåga och för att underlätta för handikappade att behålla ett arbete. AMS svarar också för frågor om ekonomiskt stöd till arbetslösa. Dessutom har AMS ansvaret för arbetskraft inom totalförsvaret enligt beredskapsförordningen (1993:242).

Arbetsmarknadsverket är i behov av ett väl fungerande stöd av automatisk databehandling (ADB) såväl för en effektiv löpande ärendehandläggning som för ett kvalitativt fullföljande av förmedlingsuppdraget. Ett av de främsta syftena med att använda ADB-systemet är att den arbetssökande snabbt skall lyckas finna de lediga platser som överensstämmer med hans eller hennes önskemål och förutsättningar. Att uppgifter med hjälp av automatisk databehandling överförs från länsarbetsnämnderna till AMS centrala statistikregister är en förutsättning för att det skall vara möjligt att följa utvecklingen på arbetsmarknaden och mäta effekterna av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna för olika sökandegrupper. Detta gäller i särskilt hög grad de sökandegrupper som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

För AMS och länsarbetsnämndernas verksamhet finns ett centralt ADB-system hos AMS. Länsarbetsnämnderna är genom terminaler och persondatorer anslutna till den centrala anläggningen via ett gemensamt kommunikationsnät.

Det nuvarande ADB-systemet byggdes upp i början av 1970-talet. Datainspektionen har meddelat ett flertal beslut avseende AMS utveckling av ett ADB-stöd för arbetsförmedlingarnas, numera länsarbetsnämndernas, platsförmedlingsverksamhet. Dessa beslut har utgjort stöd för den personregistering som utvecklats inom ramen för personregistret "AF 90:2". Detta register förs vid samtliga länsarbetsnämnder och innehåller uppgifter om ett stort antal personer. Uppgifterna är i många fall känsliga från integritetssynpunkt.

Den 28 januari 1993 meddelade Datainspektionen alla länsarbetsnämnder tillstånd enligt datalagen (1973:289, omtryckt 1992:446) att till den 1 mars 1994 föra personregistret "AF 90:2" med vissa förbehåll. Dessa är att registret inte får innehålla sådana uppgifter som avses i 4 § första och andra stycket datalagen utom såvitt avser uppgift om arbetshandikapp. Daganteckningar av känslig natur skall göras manuellt. Samma dag meddelade Datainspektionen AMS tillstånd att på samma villkor föra registret "AMV:s centrala statistik- och uppföljningsregister". Enligt Datainspektionens uppfattning måste den personregistrering som förekommer i förmedlingsverksamheten utformas på ett från integritetssynpunkt acceptabelt sätt. Den nödvändiga avvägningen mellan samhällets intresse av effektiv arbetsförmedling och den enskildes krav

på skydd för sin personliga integritet borde enligt Datainspektionens mening regleras av statsmakterna i lag. De båda tillstånden tidsbegränsades i avvaktan på lagreglering. Målsättningen om lagreglering av register med ett stort antal registrerade och ett särskilt känsligt innehåll har även kommit till uttryck i prop. 1990/91:60 om offentlighet, integritet och ADB som har varit föremål för riksdagens behandling (bet. 1990/91:KU11, rskr. 1990/91:160) under våren 1991.

Flera särskilda registerförfattningar har tillkommit på senare år. Lagstiftningsprocessen har ansetts ge en särskild garanti för integritetsskyddet vad beträffar register med särskilt känsliga uppgifter. Exempel på sådana författningar är lagen om folkbokföringsregister (1990:1536), tullregisterlagen (1990:137), lagen (1991:876) om register för betalningsföreläggande och handräckning och lagen (1993:747) om sjukförsäkringsregister hos de allmänna försäkringskassorna. Härutöver finns ett 25-tal ytterligare registerförfattningar. Utredningen om socialförsäkringsregisterlag föreslår i sitt slutbetänkande Socialförsäkringsregister (SOU 1993:11) att all registrering på ADB-medium av känsliga personregister som behövs för handläggning av ärenden om socialförsäkringsförmåner m.m. bör regleras i en lag om socialförsäkringsregister. Det kan tilläggas att Kommittén (S 1991:07) för översyn av socialtjänstlagen m.m. (Socialtjänstkommittén) fått som ytterligare uppdrag att utreda och lägga fram förslag om författningsreglering av personregister inom socialtjänstens verksamhetsområde (dir. 1993:72).

Vad gäller integritetsskyddet i statistikregister kan nämnas att utredningen (Fi 1993:03) om frågor kring integritetsskydd för uppgifter i statlig statistik m.m. i sitt delbetänkande Statistik och integritet (SOU 1993:83) har föreslagit att förutsättningarna för insamling och ADB-behandling av primäruppgifter skall regleras i en lag om statistikregister.

Slutligen kan nämnas att Datalagsutredningen (Ju 1989:02) hade i uppdrag att göra en översyn av datalagen från såväl saklig som lagteknisk synpunkt. I utredningens slutbetänkande (SOU 1993:10) föreslås en ny datalag som omfattar behandling av personuppgifter med hjälp av ADB. För känsliga personuppgifter eller olika slags omdömen föreslås särskilda regler. Enligt dessa får de känsliga uppgifterna ADB-behandlas bara om det finns särskilt stöd i författning för behandlingen, när det inte finns samtycke. I prop. 1993/94:116 Normgivningsfrågor på dataskyddsområdet, m.m. har regeringen anfört att utredningens förslag till en ny datalag bör anstå till dess EU tagit ställning på integritetsskyddsområdet. Under mellantiden föreslår regeringen bl.a. att Datainspektionens tillståndsprövning minskas genom att inspektionen ges möjlighet att utfärda generella bransch- och sektorsföreskrifter.

5 Nuvarande ADB-stöd och ärendehandläggning inom Arbetsmarknadsverket

5.1 ADB-stödet vid länsarbetsnämnderna

Uppgifterna i länsarbetsnämndernas nuvarande personregister "AF 90:2" är via terminaler och persondatorer tillgängliga för personal vid offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut i länet. Med hänsyn till att registret innehåller personlig information begränsas personalens tillgång till registerinformationen med hjälp av ett s.k. behörighetssystem. Ett tekniskt system för behörighetskontroll finns. Behörigheten att registrera, ändra eller ta del av personuppgifter är personlig och får inte överlåtas på annan.

Innan uppgifter skrivs in i registret informeras den som kan komma att registreras om

- registrets ändamål och innehåll,
- vilka uppgifter som skall bearbetas med automatisk databehandling,
- vilka uppgifter som skall hämtas in från andra källor än den registrerade och vilka dessa källor är,
- vilka uppgifter som lämnas ut från registret och för vilket ändamål det sker,
- att registret kan komma att bevaras hos Riksarkivet,
- sekretesskyddets innebörd och omfattning,
- rätten att få utdrag enligt 10 § datalagen,
- att registreringen är frivillig utom såvitt avser den som får ersättning från arbetslöshetskassa, kontant arbetsmarknadsstöd eller som är föremål för annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Vidare inhämtas den arbetssökandes samtycke innan registrering sker utom i de fall då registrering inte är frivillig.

Uppgifter i registret om arbetssökande får via terminal göras läsbara för andra länsarbetsnämnder endast med den registrerades samtycke.

Uppgifter om arbetssökande i registret får med hjälp av automatisk databehandling överföras till en annan länsarbetsnämnds register endast i de fall den registrerade blir registrerad vid denna. Dock får uppgifter även i andra fall överföras till andra länsarbetsnämnders register med den registrerades samtycke.

Uppgifter om lediga platser får via terminal göras läsbara för övriga länsarbetsnämnder samt för arbetsförmedlingsmyndigheter i övriga nordiska länder.

Personuppgifter får med hjälp av automatisk databehandling överföras till det av AMS förda centrala statistik- och uppföljningsregistret.

Åtkomst till personuppgifter kan följas upp i efterhand genom en maskinell historik (logg) eller liknande maskinellt underlag. Av detta underlag framgår vem som har haft åtkomst till personuppgifter och tidpunkten för åtkomsten. Även försök till obehörig åtkomst registreras. Uppringbar anslutning för datakommunikation skyddas genom funktion

för motringning eller motsvarande. Uppgifter om en registrerad gallras senast tre år efter det att denne varit aktuell hos länsarbetsnämnden.

5.2 Det centrala datasystemet

Uppgifter från länsarbetsnämndernas register förs med hjälp av automatisk databehandling över till det av AMS förda personregistret "AMV:s centrala statistik- och uppföljningsregister". Den registeransvarige ser till att uppgifter om enskilda personer inte avslöjas i statistiska sammanställningar.

6 Författningsreglering

Regeringens förslag: De arbetsförmedlingsregister som förs med hjälp av automatisk databehandling inom de offentliga arbetsförmedlingarnas och arbetsmarknadsinstitutens verksamhetsområde område samt AMS centrala statistikregister regleras i en särskild lag om arbetsförmedlingsregister.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: Samtliga närvarande ansåg att arbetsförmedlingens personregister som förs med hjälp av ADB bör regleras i lag.

Skälen för regeringens förslag: Många av de uppgifter som finns i ärendena hos offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut och som registreras med hjälp av ADB är integritetskänsliga. Registren hos Arbetsmarknadsverket är personregister enligt 1 § datalagen (1973:289), vars bestämmelser till skydd för registrerade personers integritet är tillämpliga på registren. Regeringen delar den uppfattning Datainspektionen i olika sammanhang gett uttryck för, nämligen att det är ett starkt samhälleligt intresse att arbetsförmedling bedrivs effektivt och rationellt och att den personregistrering som förekommer i förmedlingsverksamheten därvid måste utformas på ett från integritetssynpunkt acceptabelt sätt. Den nödvändiga avvägningen mellan samhällets intresse av effektiv arbetsförmedling och den enskildes krav på skydd för sin personliga integritet bör därför såsom nu föreslås lagregleras.

Lagregleringen ersätter de tillstånd från Datainspektionen som ligger till grund för den registrering som nu förekommer. Lagen bör alltså reglera de arbetsförmedlingsregister som förs hos de offentliga arbetsförmedlingarna och arbetsmarknadsinstituten inom deras verksamhetsområden samt AMS centrala statistikregister. Den bör innehålla bestämmelser om registerändamål, registerinnehåll, registeransvar, terminalåtkomst, sökmöjligheter, uppgiftslämnande på ADB-medium, gallring

samt om en särskild informationsskyldighet om registret för den registeransvarige gentemot registrerade personer.

7 Registerändamål

Regeringens förslag: Ett arbetsförmedlingsregister får användas för handläggning av ärenden som rör platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt för andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som är föreskrivna i lag eller förordning.

Ett arbetsförmedlingsregister får även utgöra underlag för publicering av lediga platser och för framställning av statistik. Det får användas för planering, tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt utgöra underlag för metodutveckling. Det får också användas såväl i det nordiska arbetsförmedlingssamarbetet som i arbetsförmedlingssamarbetet med övriga europeiska länder inom ramen för EES-avtalet.

Ett centralt statistikregister får användas främst för AMS tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten och för framställning av avidentifierad statistik.

Promemorians förslag: Överensstämmer i stort med regeringens förslag.

Synpunkter vid hearingen: Förslaget har i stort sett godtagits. Vissa förtydliganden och kompletteringar föreslogs. AMS påpekade att man vid handläggning av överklagningsärenden behöver kunna få uppgifter från arbetsförmedlingsregistret. AMS och Riksförsäkringsverket (RFV) ansåg att det klarare borde framgå att registren får användas för tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten. Beträffande AMS centrala statistikregister ansåg Datainspektionen att formuleringen "framställa avidentifierad statistik" bättre angav vad det var fråga om. Riksarkivet uttryckte önskemål om att forskning skulle anges som ett ändamål.

Skälen för regeringens förslag: För att hindra otillbörligt intrång i registrerade personers integritet måste ändamålet med registren uttömmande anges i lagen. Datalagens bestämmelser innebär att den som för ett personregister är skyldig att se till att inga andra uppgifter registreras än sådana som står i överensstämmelse med ändamålen och att registret inte används i strid med dessa. Ändamålsbeskrivningen i lagen om arbetsförmedlingsregister kommer alltså att utgöra ramen för registrens användning och innehåll.

Utgångspunkten för beskrivningen av ändamålen med ett arbetsförmedlingsregister bör enligt regeringens mening vara att detta ges en utformning som svarar mot det behov av ett utvecklat ADB-stöd som konstaterats i det föregående. Detta innebär att registret skall få användas för handläggning av ärenden som rör platsförmedling, vägledning,

yrkesinriktad rehabilitering och andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder. I sådana fall bör registreringen, liksom nu, vara obligatorisk. I andra fall bör den även i fortsättningen vara frivillig (se vidare specialmotiveringen till 4 §).

Länsarbetsnämnden beslutar bl.a. om rätten till
- arbetsmarknadsutbildning och rätten till utbildningsbidrag enligt förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning,
- starta-eget-bidrag enligt förordningen (1984:523) om bidrag till arbetslösa m.fl. som startar egen näringsverksamhet,
- kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,
- arbetsbiträde och/eller arbetshjälpmedel samt näringshjälp enligt förordningen (1987:409) om bidrag till arbetshjälpmedel m.m.,
- ungdomspraktik enligt förordningen (1992:330) om ungdomspraktikanter,
- arbetslivsutveckling enligt förordningen (1992:1333) om arbetslivsutveckling.

Länsarbetsnämnden är vidare enligt 12 § förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten skyldig att underrätta en arbetslöshetskassa om en arbetssökande som tillhör kassan avvisar ett lämpligt arbete eller en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som erbjuds sökanden.

Länsarbetsnämnden beslutar även om olika typer av bidrag till arbetsgivare som t.ex.
- lönebidrag enligt förordningen (1991:333) om lönebidrag,
- rekryteringsstöd enligt förordningen (1986:414) om rekryteringsstöd,
- beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete.

Länsarbetsnämndens verksamhet bedrivs vid ett antal offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut i varje län. Dessutom finns specialförmedlingar inom områdena kultur och sjöfart som omfattar regioner vari flera län ingår. Arbetsförmedlingen Utland vid Länsarbetsnämnden i Stockholms län har ett rikstäckande ansvar för förmedling av lediga platser utomlands och för förmedling av arbete i Sverige för utlandssvenskar. Även arbetsmarknadsinstitut med särskilda resurser för personer med funktionshinder har ett större upptagningsområde än det egna länet.

Arbetssökandens önskemål om och förutsättningar för att kunna ta ett arbete är grunden och utgångspunkten för förmedlingsarbetet. Den arbetssökandes kvalifikationer och önskemål om arbete av visst slag jämförs med hjälp av ADB med de krav en arbetsgivare har ställt för att anställa en person. Ett av de viktigaste ändamålen med arbetsförmedlingsregistret är att på ett effektivt sätt underlätta för den sökande att hitta ett lämpligt arbete var som helst i landet.

Vid varje kontakt som den offentliga arbetsförmedlingen eller ett arbetsmarknadsinstitut har med en arbetssökande görs en daganteckning som innehåller information om vad som överenskommits och annan information som är av betydelse för att föra ärendet framåt. Detta görs

i enlighet med kravet i 15 § förvaltningslagen (1986:223) om att uppgifter som en myndighet får på annat sätt än genom en skriftlig handling och som kan ha betydelse för utgången av ärendet skall antecknas av myndigheten, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild person. Flera av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna är avsedda för arbetssökande med en svag ställning på arbetsmarknaden och för långtidsarbetslösa. För att förmedlingen skall kunna prioritera dessa grupper vid beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder är en noggrann dokumentation med hjälp av ADB nödvändig.

Förutom för handläggning av enskilda ärenden och publicering av platsinformation bör ett arbetsförmedlingsregister få användas i det arbetsförmedlingssamarbete som redan nu finns i Norden och det som utvecklas inom ramen för EES-avtalet. Liksom hittills bör ett sådant register även få användas för planering, metodutveckling och framställning av statistik. Planering omfattar även de uppgifter som AMS har inom totalförsvaret enligt beredskapsförordningen (1993:242).

Vid hearingen har AMS och RFV framfört att vissa kompletteringar borde göras beträffande ändamålen med registren så att det klart framgår att registren också får användas för tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten. Vissa förtydliganden har därför gjorts i lagtexten. AMS har även föreslagit att ett av ändamålen skulle vara AMS handläggning av överklagningsärenden. Enligt regeringens mening borde det dock inte innebära någon större olägenhet om de uppgifter som har betydelse i överklagningsärendet vidarebefordras genom att utskrifter görs från registren. AMS tillgång till arbetsförmedlingsregistren hos länsarbetsnämnderna bör begränsas till sådana uppgifter som behövs för framställning av statistik.

Personregistrering för forskning och statistikändamål är inte särreglerad i datalagen. I den mån ett forskningsregister inte är reglerat i ett s.k. statsmaktsregister, dvs. register som inrättas efter beslut av riksdagen eller regeringen, krävs i allmänhet tillstånd av Datainspektionen. Vid sin prövning ifrågasätter som regel inte Datainspektionen det behov som anges för inrättande av personregister. Däremot sätter inspektionen i det enskilda fallet upp villkor för att minska risken för intrång i den personliga integriteten.

Riksarkivet har framfört önskemål om att forskning skall anges som ett ändamål i registerlagen. Regeringen anser att frågan om huruvida ett arbetsförmedlingsregister skall få användas för forskning bör prövas enligt sedvanliga regler, dvs. bestämmelserna i sekretesslagen och datalagen. Någon särskild bestämmelse om registrens användning för forskning bör därför inte tas in i registerlagen.

Lagen bör däremot innehålla särskilda bestämmelser som reglerar användningen av statistik både i arbetsförmedlingsregistret och i AMS centrala statistikregister. Uppgifter som registreras vid offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut bör få sammanställas till statistik där en enskild person inte kan identifieras. Denna statistik är nödvändig för att statsmakterna skall kunna följa utvecklingen av arbetslösheten och utvärdera resultaten av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Regeringens förslag: Arbetsförmedlingsregistren får innehålla uppgifter om den som är registrerad som arbetssökande, om arbetsgivare, lediga platser och kontaktpersoner.

De integritetskänsliga uppgifter som får finnas i arbetsförmedlingsregistret regleras uttömmande i den föreslagna lagen.

För alla registrerade arbetssökande får vissa allmänna ärendeuppgifter anges (namn, personnummer, adress, sökt arbete m.m.). Uppgift om arbetshandikapp och om medborgarskap får endast förekomma i form av koder.

Vissa känsliga uppgifter får antecknas endast med den registrerades uttryckliga samtycke. Det gäller uppgifter om hälsotillstånd och om andra förhållanden som utgör någon form av arbetshinder. En förutsättning för att det skall få ske är bl.a. att uppgifterna är av *väsentlig* betydelse för handläggningen av ärendet.

I lagen anges också att vissa speciellt känsliga uppgifter som kan förekomma i detta sammanhang inte får registreras.

I AMS centrala statistikregister får finnas de uppgifter som behövs för att planera och följa upp Arbetsmarknadsverkets verksamhet. Känsliga uppgifter får med några i lagen angivna undantag inte registreras.

Promemorians förslag: Överensstämmer i stort med regeringens. I promemorians förslag saknas dock föreskrifter om användandet av koder för arbetshandikapp och medborgarskap. Till skillnad från regeringens förslag innebär promemorians att även uppgifter om vård enligt socialtjänstlagen (1980:620) och om åtgärder enligt utlänningslagen (1989:529) skall få registreras. I förhållande till promemorian innehåller regeringens förslag bl.a. vissa ytterligare allmänna ärendeuppgifter.

Synpunkter vid hearingen: Förslag till utvidgningar, inskränkningar och preciseringar framfördes från flera av de närvarande. Vad gäller de allmänna ärendeuppgifterna om arbetssökande föreslog Centrala studiestödsnämnden (CSN) med instämmande av åtskilliga andra att uppgift om arbetslöshet bör registreras.

Svenska Kommunförbundet ansåg att en sökandes tidigare arbetsgivare borde få registreras. Även AMS underströk behovet av att kunna registrera uppgifter om en arbetsgivare som förmedlingen inte haft direkt kontakt med.

Datainspektionen ville ha en garanti för att koderna för arbetshandikapp och medborgarskap inte ges en mer detaljerad utformning än i dag samt framhöll även att det borde krävas samtycke av den registrerade för att registrera kod om arbetshandikapp. Datainspektionen framhöll också vikten av att känsliga uppgifter, omdömen och andra värderande upplysningar inte får registreras bland de uppgifter som rör tidpunkter

och händelser vid kontakt med arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut.

Beträffande registrering av känsliga uppgifter framhölls från flera håll svårigheten i att lagreglera fri text i form av s.k. daganteckning och att förutse vad som kan tänkas vara relevanta och nödvändiga uppgifter vid handläggningen av ett ärende. Många av de närvarande underströk vikten av att den sökande gav sitt samtycke till vilka känsliga uppgifter som skall få registreras. I fråga om dessa uppgifter ansåg Datainspektionen att en grundläggande förutsättning borde vara att uppgifterna endast får registreras om de har *väsentlig* betydelse för handläggningen. Datainspektionen motsatte sig inte att uppgifter om sjukdom och hälsotillstånd under de i lagen angivna förutsättningarna registreras. AMS ansåg att samtycket inte skulle gälla själva registreringen i ADB-registret. Dagantecknigar med integritetskänsliga uppgifter borde få göras om den registrerade ville åberopa uppgiften i fråga i ärendet. Den registrerade skulle alltså på det sättet förfoga över uppgifternas användning. Datainspektionen, RFV och Socialstyrelsen poängterade vikten av att den enskilde skall ha avgörande inflytande över vilka uppgifter som registreras.

När det gäller frivillig vård enligt socialtjänstlagen och åtgärder enligt utlänningslagen ifrågasatte Datainspektionen och Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO) behovet av att registrera den typen av uppgifter. Socialstyrelsen ansåg att förslaget om vad som efter samtycke skulle få registreras gick väl långt och att omdömen och värderande upplysningar om arbetssökande inte borde få registreras.

I fråga om vilka uppgifter som inte får registreras påpekade Socialstyrelsen att uppräkningen av lagar som tillåter tvångsingripande borde kompletteras med smittskyddslagen (1988:1472). Alla närvarande utom AMS ansåg att sådana synnerligen känsliga uppgifter som anges i 4 § första stycket datalagen inte under några omständigheter skulle få registreras. Enligt AMS borde sådana uppgifter få antecknas i de fall då Arbetsmarknadsverket samverkar med social- eller kriminalvårdsmyndighet.

AMS påpekade att de uppgifter som får registreras i ett arbetsgivarregister borde kompletteras med uppgift om personer som finns på företaget i någon form av arbetsmarknadspolitisk åtgärd samt huruvida arbetskonflikt råder vid en viss tidpunkt. Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) ansåg att de uppgifter som bör få registreras skulle motsvara de vanliga uppgifterna i en platsannons och således även ange eventuella kontaktpersoners funktion vid företaget inklusive fackliga företrädare.

TCO, SACO och Svenska Kommunförbundet påminde om att det europeiska arbetsförmedlingssamarbetet inom ramen för EES-avtalet borde beröras.

Beträffande lediga platser ansåg AMS att uppgifter om önskvärd ålder, underrepresenterat kön samt krav på svenskt medborgarskap borde få registreras. Datainspektionen och CSN efterlyste preciseringar av begreppet tekniska och administrativa uppgifter.

I AMS centrala statistikregister borde enligt Datainspektionen inga uppgifter om kontaktpersoner vid företag få finnas med.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen instämmer i de synpunkter som framfördes av många deltagare i hearingen att det är av väsentlig betydelse för integritetsskyddet att det i lagen noga anges vad ett arbetsförmedlingsregister får innehålla. Regleringen i lagen bör vara uttömmande. Bestämmelserna om innehållet i registret bör utformas med utgångspunkt i att registret i första hand skall vara ett stöd för den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstituten vid handläggning av ärenden som rör platsförmedling och arbetsförberedande åtgärder. I ett arbetsförmedlingsregister bör därför i första hand föras in de uppgifter som behövs för att snabbt och effektivt kunna anvisa en arbetssökande lämpligt arbete och hitta rätt sökande till de lediga platserna. Uppgifter som är absolut oundgängliga för att fatta beslut om en arbetsmarknadspolitisk åtgärd bör också få föras in.

Allmänna ärendeuppgifter

Bland de uppgifter om de arbetssökande som behöver registreras kan i första hand nämnas uppgift om namn, personnummer, medborgarskap, adress och telefonnummer samt vilken typ av arbete som vederbörande söker. Dessutom bör utbildning, tidigare arbetsgivare och arbetsuppgifter liksom körkort och övriga meriter som den arbetssökande själv önskar åberopa kunna registreras. Beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt utbetalda belopp för sådana åtgärder och utbetald arbetslöshetsersättning bör också få registreras.

Uppgifter om en arbetssökandes namn och personnummer är absolut nödvändiga för ärendehandläggningen hos de offentliga arbetsförmedlingarna och arbetsmarknadsinstituten. Det är klart motiverat med hänsyn till registrets ändamål och vikten av en säker identifiering vid utbetalning av ekonomiska bidrag. Behövliga för handläggningen är även uppgifter om adress och telefonnummer. Arbetsförmedlaren måste snabbt kunna komma i kontakt med den arbetssökande för att anvisa lämpliga lediga platser. En central uppgift i sammanhanget är naturligtvis om den arbetssökande är arbetslös eller s.k. ombytessökande. Som CSN påpekat behövs uppgiften dessutom i ärenden om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA). Uppgiften om arbets- och uppehållstillstånd är nödvändig för att kunna förmedla arbete för den tid och inom den eller de branscher som tillståndet omfattar.

Uppgifter om kod för medborgarskap och arbetshandikapp får redan i dag registreras enligt de tillstånd som Datainspektionen tidigare meddelat för registren.

Uppgift om medborgarskap kan vara känslig. Det finns dock stort behov av uppgiften eftersom statsmakterna uppdragit åt Arbetsmarknadsverket att särskilt stödja svaga grupper på arbetsmarknaden varav utländska medborgare är en. Försämringen på arbetsmarknaden för utomeuropeiska medborgare har varit dramatisk under de senaste åren. Arbetslösheten har ökat från 7 % till 35 % samtidigt som sysselsätt-

ningsgraden har sjunkit till 40 %. Motsvarande siffra för hela befolkningen är 74 %. Det är mot denna bakgrund som särskilda medel tilldelats AMS för arbetsmarknadspolitiska insatser för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för invandrare och flyktingar. För att länsarbetsnämnden skall kunna planera för och fatta beslut om kompletterande utbildningsinsatser eller andra åtgärder som är unika för personer som inte är uppvuxna i Sverige är uppgift om medborgarskap nödvändig. Med hänsyn till risken för integritetsintrång bör inte medborgarskap få anges i klartext. Däremot bör koder få användas.

Som Datainspektionen påpekat bör koderna utformas gruppvis och exempelvis avse svenskt, nordiskt eller utomeuropeiskt medborgarskap. Föreskrifter om vilka koder som skall användas bör meddelas av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av AMS. Utformningen bör ske efter samråd med Datainspektionen.

Vad gäller uppgift om arbetshandikapp kan det först konstateras att en betydande del av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna är särskilt inriktade på sökande med funktionshinder. Arbetet med arbetshandikappade sökande har hög prioritet inom Arbetsmarknadsverket. Regeringen föreslår i årets budgetproposition (1993/94:100 bilaga 11) att insatserna för arbetshandikappade skall fortsatt prioriteras. Regeringen delar också Handikapputredningens uppfattning att svårt funktionshindrade behöver särskilt stöd för att få praktisk arbetslivserfarenhet och arbete. Även personer med psykiskt betingade handikapp behöver särskilt stöd från arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut. En uppgift om arbetshandikapp kan givetvis vara känslig ur integritetssynpunkt. Även dessa uppgifter bör därför endast förekomma i kodform och föreskrifter om dessa bör, liksom beträffande koder för medborgarskap, meddelas efter samråd med Datainspektionen.

Vid hearingen har Datainspektionen framfört att det bör krävas samtycke för att kod om arbetshandikapp skall få registreras, eftersom det kan förekomma att en arbetshandikappad inte vill ha sådana insatser. Det har enligt Datainspektionen hänt att en arbetssökande registrerats som arbetshandikappad trots att personen själv inte ansåg sig vara det. Enligt regeringens bedömning torde dessa situationer vara ytterst ovanliga. I praktiken sker alltid registreringen av kod för arbetshandikapp i samförstånd med den arbetssökande och grundar sig på skriftlig dokumentation, framför allt läkarutlåtanden. Skulle den situationen uppkomma att en enligt länsarbetsnämndens bedömning arbetshandikappad person inte anser sig vara i behov av de särskilda åtgärderna och inte vill att dataregistrering sker av handikappet skall detta givetvis respekteras. I lagen bör därför anges att kod om arbetshandikapp endast får antecknas bland de allmänna ärendeuppgifterna om samtycke lämnats av den arbetssökande. I annat fall får anteckningar om vad som diskuterats föras på papper.

Utgångspunkten för dokumentation av handläggningen vid den offentliga arbetsförmedlingen eller arbetsmarknadsinstitutet bör vara att det skall vara möjligt att följa ärendet från början till slut, vilka insatser som gjorts samt slutsatser och resultat av dessa. Beslut om åtgärd liksom tidpunkter och händelser vid kontakt med en offentlig arbetsför-

medling eller ett arbetsmarknadsinstitut bör alltid registreras. Som exempel på en sådan händelse kan nämnas besök på förmedlingen, telefonsamtal, anvisat arbete etc. Som Datainspektionen påpekat är det viktigt att inga integritetskänsliga uppgifter förekommer i dessa anteckningar.

Uppgifter som får registreras endast efter uttryckligt samtycke

Ett framgångsrikt förmedlingsarbete bygger i grunden på ett förtroendefullt samarbete mellan de arbetssökande och handläggarna vid offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut å den ena sidan och med arbetsgivarna å den andra sidan. Det bör vara en självklarhet att handläggaren vid en registrering av en daganteckning är överens med den arbetssökande om vilka integritetskänsliga uppgifter som är nödvändiga att beakta vid handläggningen av ett ärende. Det kan t.ex. vara en uppgift om att någon inte kan fortsätta att arbeta inom en viss bransch eller med vissa arbetsuppgifter på grund av allergi av något slag. I likhet med Datainspektionen vill regeringen framhålla att det är angeläget att såväl urval som ordval görs noga och med omdöme. En daganteckning bör få innehålla uppgifter om eventuella arbetshinder som antingen lämnats muntligt eller finns redovisade i läkarintyg, remisser eller skrivelser från olika samverkansparter. Handlingarna får inte skrivas av eller registreras i sin helhet. Däremot får det antecknas att de förekommer. Anteckningarna bör begränsas till kortfattade uppgifter om arbetshindren.

Beträffande yrkesinriktad rehabilitering samarbetar den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstituten ofta med socialförvaltningen eller försäkringskassan. I dessa fall bör det av en handlingsplan få framgå vilka insatser som respektive myndighet bör bidra med för att underlätta för den sökande att komma in på arbetsmarknaden. RFV har påpekat att promemorians förslag är oklart vad gäller tillåtligheten av anteckningar om ekonomisk hjälp. Bland de integritetskänsliga uppgifter som får registreras i form av daganteckning bör därför ett tillägg göras för sociala och ekonomiska förhållanden. En sådan daganteckning bör, som det föreslås i promemorian, få innehålla uppgifter om ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen. Vad gäller uppgifter om vård enligt socialtjänstlagen eller åtgärder enligt utlänningslagen delar regeringen de synpunkter som har framförts av bl.a. Datainspektionen och Socialstyrelsen. Sådana uppgifter är inte absolut nödvändiga att registrera i ADB-registret. Registreringen kan begränsas till uppgifter om att insatser inte behövs under en viss period eller att långsiktiga insatser från arbetsförmedlingens sida inte är aktuella.

Regeringen delar även Datainspektionens uppfattning att ett tillägg bör göras i lagtexten om att de känsliga uppgifterna i dagantecknigarna endast får registreras om de har *väsentlig* betydelse för handläggningen. Det skall dessutom alltid krävas att den sökande uttryckligen givit sitt samtycke till vad som registreras. En anteckning skall alltid göras om att den arbetssökande har lämnat sitt samtycke och att han eller hon

också har tagit del av vad som har antecknats. Den arbetssökande står alltså inför en valmöjlighet. Ges inte samtycke måste uppgifterna registreras på annat sätt dvs. på papper i en vanlig sökandeakt. Självklart skall ett sådant ärende i övrigt handläggas enligt samma rutiner som för andra ärenden. Som AMS påpekat innebär detta naturligtvis ett visst mått av dubbelarbete. Detta kan dock inte undvikas.

I lagen bör föreskrivas att vissa synnerligen känsliga uppgifter inte får registreras. Dessa avser uppgifter om att någon misstänks eller har dömts för brott, har avtjänat straff, har fått annan påföljd för brott eller har varit föremål för vissa andra tvångsingripanden. Sådana synnerligen känsliga uppgifter kan visserligen vara nödvändiga bl.a. vid handläggning av ärenden som sker i samarbete med Kriminalvårdsverket. Även i dessa fall måste dock anteckningarna föras manuellt. Det är viktigt att de daganteckningar som förs i arbetsförmedlingsregistren inte utformas på ett sådant sätt att de indirekt kommer att innehålla sådana synnerligen känsliga uppgifter som över huvud taget inte får registreras.

Uppgifter om arbetsgivare, lediga platser och kontaktpersoner

När det gäller uppgifter om arbetsgivare bör uppgifter om namn, adress, telefonnummer samt personnummer eller organisationsnummer få antecknas i registret. Uppgifterna behövs bl.a. för att förhindra förväxling vid utbetalning av olika former av anställningsstöd till arbetsgivare. Även en beskrivning av arbetsgivarens verksamhet bör få registreras liksom en bedömning av sysselsättningsutvecklingen i företaget. Den senare uppgiften behövs som underlag för Arbetsmarknadsverkets prognosverksamhet.

Inte bara arbetsgivare som arbetsförmedling eller arbetsmarknadsinstitut varit i direkt kontakt med på olika sätt eller fått uppgift om genom en arbetssökande bör få registreras utan även andra. Det blir nämligen allt vanligare att arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut vänder sig till tänkbara arbetsgivare, som de fått uppgifter om från t.ex. ett adressregister, för att informera om arbetsförmedlingens tjänster och de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Beträffande lediganmälda platser bör sådana uppgifter få registreras som berör arbetsuppgifter och kompetenskrav, lön och andra anställningsförmåner, arbetstider, arbetets varaktighet, tillträdesdag och ansökningstid samt var arbetsplatsen är belägen. Krav på svenskt medborgarskap bör få registreras i de fall ett sådant krav uppställs i lag eller förordning.

Namn och telefonnummer till kontaktpersoner samt deras funktion hos den arbetsgivare som söker personal bör också få registreras. Som Datainspektionen påpekat kan en uppgift om att någon är facklig företrädare betraktas som integritetskänslig enligt föreslaget EG-direktiv på området. Detta beaktas i regeringens förslag på så sätt att uppgifter om kontaktpersoner inte får användas som sökbegrepp och inte heller ingå i AMS centrala statistikregister.

Beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt personer på företaget i sådana åtgärder är viktiga uppgifter bl.a. för att arbetsförmedlingen skall kunna klara av sitt uppföljningsarbete. Sådana uppgifter bör därför få registreras. När arbetskonflikt råder på en arbetsplats får inte, om detta särskilt föreskrivits, samhällsstöd lämnas till arbetsgivare eller arbetstagare som är indragen i arbetskonflikten. Detta framgår av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt. Uppgift om att arbetskonflikt pågår bör därför få registreras.

Övriga uppgifter som får registreras

Utöver de uppgifter som nu behandlats måste ett arbetsförmedlingsregister få innehålla uppgifter om tidpunkter för de förhållanden som får registreras. Slutligen måste ett register få innehålla olika slag av tekniska och administrativa uppgifter som behövs för att uppfylla ändamålen med registret. Härmed avses uppgifter som främst har att göra med länsarbetsnämndens egen verksamhet och inte med den enskilde. Som exempel kan nämnas kod för ansvarigt län, kontor, kursplanenummer och kursanordnarkod, servicekod samt påminnelsedatum för uppföljning. En förutsättning är dock att uppgifterna framstår som väsentligen utan betydelse från integritetssynpunkt när det gäller personer om vilka ett arbetsförmedlingsregister innehåller uppgifter. Den närmare regleringen av sådana tekniska och administrativa uppgifter bör kunna ske genom verkställighetsföreskrifter.

AMS centrala statistikregister bör få innehålla vissa uppgifter som hämtas från arbetsförmedlingsregistren. Alla allmänna ärendeuppgifter om arbetssökande, uppgifter om arbetsgivare och lediga platser samt tidsuppgifter och vissa tekniska och administrativa uppgifter bör få hämtas till AMS register. Dessutom bör registret få innehålla uppgifter från länsarbetsnämndernas ekonomiadministrativa system.

För en ekonomisk uppföljning och redovisning av de ersättningar som betalas ut till deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder som t.ex. utbildningsbidrag och kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) bör i lagen medges att uppgifter får hämtas från RFV, de allmänna försäkringskassorna och CSN både till AMS register och till arbetsförmedlingsregistren. Det gäller även uppgifter om utbetalda ersättningar från arbetslöshetskassorna och de länsarbetsnämnder som administrerar KAS.

Regeringens förslag: Varje länsarbetsnämnd är registeransvarig för sitt arbetsförmedlingsregister. För register som förs gemensamt för flera länsarbetsnämnder, som t.ex. i fråga om kulturarbetsförmedlingens register, är registeransvaret delat mellan nämnderna så att varje nämnd är registeransvarig för de uppgifter som registreras eller bearbetas hos den nämnden. AMS är registeransvarig för register som förs särskilt för AMS.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: De som yttrade sig i frågan hade inte några invändningar. Datainspektionen påpekade att beträffande arbetsförmedlingsregister som förs gemensamt för länsarbetsnämnderna innebär förslaget ett avsteg från regleringen av gemensamt registeransvar i datalagen. Förslaget kunde dock godtas.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om registeransvar finns i datalagen (1973:289). Med registeransvarig avses enligt 1 § datalagen den för vars verksamhet registret förs, om han förfogar över registret. Att ha förfoganderätt över ett register innebär en behörighet såväl att påverka innehållet i registret som att överföra innehållet till läsbar form.

Med registeransvaret följer ett flertal skyldigheter som finns angivna i datalagen. Dessa bestämmelser innebär i huvudsak följande. Den registeransvarige skall iaktta att hanteringen av registret inte leder till att otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet uppkommer. Därvid skall särskilt iakttas att registret förs för ett bestämt ändamål, att inte andra uppgifter registreras än som står i överensstämmelse med registrets ändamål, att uppgifter inte samlas in, lämnas ut eller används annat än i överensstämmelse med registrets ändamål eller vad som gäller enligt lag eller annan författning eller i enlighet med den registrerades medgivande samt att uppgifterna i registret skyddas mot oavsiktlig eller otillåten förstörelse eller mot otillåten ändring eller spridning.

Hos den registeransvarige skall det vidare finnas en förteckning över de personregister som han är ansvarig för. Den registeransvarige skall rätta en personuppgift som är oriktig eller missvisande, komplettera en uppgift som är ofullständig samt på begäran snarast lämna den registrerade utdrag över de uppgifter om honom som finns i registret.

Datainspektionen utövar tillsyn över att automatisk databehandling inte medför otillbörligt intrång i personlig integritet.

Datalagen innehåller också sanktionsregler. Sålunda kan den som bl.a. bryter mot Datainspektionens beslut om villkor, obehörigen lämnar ut personuppgift, inte gallrar registret, inte lämnar riktigt registerutdrag eller lämnar Datainspektionen osanna uppgifter i samband med tillsyn dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Vidare gäller att den regis-

teransvarige skall ersätta skada som en registrerad tillfogas genom att ett personregister innehåller oriktig eller missvisande uppgift om honom. Om någon tillfogas skada genom brott enligt datalagen, skall den som har gjort sig skyldig till brottet ersätta skadan.

Vi har i det föregående föreslagit att lagen skall reglera de register som förs av de offentliga arbetsförmedlingarna och arbetsmarknadsinstituten samt av AMS. Varje sådan förmedling och institut kommer således att självständigt föra register och därmed också vara det organ inom länsarbetsnämnden som kommer att ha förfoganderätt till registren. Beträffande arbetsförmedlingsregister som förs gemensamt för flera arbetsförmedlingar eller arbetsmarknadsinstitut som t.ex. register vid kulturarbetsförmedlingar, blir dock förfoganderätten gemensam för de förmedlingarna eller instituten. Detta innebär dock inte att de enskilda förmedlingarna och instituten skall ha registeransvar. I praxis har datalagens registeransvarighetsbegrepp för personregister i det allmännas verksamhet uttolkats så att registeransvaret åvilar myndigheten i fråga. Ett organ inom en myndighets förvaltningsorganisation kan således inte vara registeransvarigt, trots att registret bara förs i det organets verksamhet. Registeransvaret för arbetsförmedlingsregistren bör alltså läggas på respektive länsarbetsnämnd. Detta innebär att det straffrättsliga ansvaret för överträdelse av datalagens bestämmelser ligger hos länsarbetsdirektören. Det straffrättsliga ansvaret beträffande det centrala statistikregister som förs särskilt för AMS ligger hos generaldirektören.

Att registeransvaret läggs på länsarbetsnämnden hindrar inte att beslutanderätten i registerfrågor delegeras till viss tjänsteman på de olika förmedlingarna och instituten. Själva registeransvaret kan dock inte delegeras.

Den lösning som vi här föreslår överensstämmer med den som valts för de lokala folkbokföringsregistren - se 4 § lagen (1990:1536) om folkbokföringsregister - samt för sjukförsäkringsregistren - se 7 § lagen (1993:747) om sjukförsäkringsregister hos de allmänna försäkringskassorna.

10 Terminalåtkomst

Regeringens förslag: Endast den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som får föra ett arbetsförmedlingsregister har terminalåtkomst till det registret.

Endast AMS har terminalåtkomst till AMS centrala statistikregister.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås dock särskilda lagregler för åtkomsten till integritetskänsliga uppgifter.

Synpunkter vid hearingen: Några av de närvarande, bl.a. AMS, CSN och SACO hade inga invändningar mot promemorians förslag. RFV påpekade att förslaget beträffande de integritetskänsliga uppgifterna kunde medföra svårigheter när den ansvarige handläggaren var frånvarande på grund av t.ex. sjukdom eller semester och önskade en annan reglering av den frågan.

Skälen för regeringens förslag: Den som har terminalåtkomst till ett ADB-register kan ta del av registerinnehållet med hjälp av bildskärm eller persondator. Från integritetssynpunkt är det angeläget att man inte låter åtkomsten till ett arbetsförmedlingsregister omfatta fler användare än som behövs med hänsyn till den verksamhet för vilken registret förs.

I lagen bör därför anges att terminalåtkomst endast får finnas vid den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som får föra registret.

På varje förmedling och institut bör, för att den arbetssökande inte skall riskera otillbörligt intrång i sin personliga integritet, känsliga uppgifter enbart vara tillgängliga för den ansvarige handläggaren. Med den arbetssökandes samtycke kan sådana uppgifter även göras tillgängliga för övriga handläggare vid den förmedlingen eller det institutet där uppgifterna registreras. Ett tekniskt system för behörighetskontroll bör finnas. Behörigheten att registrera, ändra eller ta del av personuppgifter skall vara personlig och får inte överlåtas på annan. Åtkomst till personuppgifter skall kunna följas upp i efterhand genom en maskinell logg eller liknande maskinellt underlag. Av detta underlag skall framgå vem som haft åtkomst till personuppgifter och tidpunkten för åtkomsten. Även försök till obehörig åtkomst skall registreras. Underlaget skall kontrolleras i den utsträckning som är nödvändig. Uppringbar anslutning för datakommunikation skall skyddas genom funktion för motringning eller motsvarande.

Terminalåtkomsten till känsliga uppgifter och frågor om behörighetskontroll bör enligt regeringens mening inte regleras i lag utan genom föreskrifter från AMS och länsarbetsnämnden i fråga.

Även frågor om terminalåtkomst för fullgörandet av registeransvaret - t.ex. sekretessprövning då ansvarig handläggare är frånvarande - bör regleras genom sådana föreskrifter.

Endast AMS har terminalåtkomst till AMS centrala statistikregister.

11 Sekretess

Regeringens bedömning: Någon ändring av sekretessreglerna behöver inte göras.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.
Synpunkter vid hearingen: Inga synpunkter framfördes.

Skälen för regeringens bedömning: Flertalet av de uppgifter som enligt förslaget skall få tas in i ett arbetsförmedlingsregister omfattas av sekretess. Huvudbestämmelsen om sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskilds personliga förhållanden på det nu aktuella området finns i 7 kap. 10 § sekretesslagen (1980:100). Bestämmelsen är tillämplig i ärenden om arbetsförmedling och yrkesvägledning, yrkesinriktad rehabilitering, antagning till arbetsmarknadsutbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilds anpassning till arbetslivet. Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller honom närstående lider men. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärendena. Enligt 8 kap. 1 § sekretesslagen gäller vidare sekretess i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder för uppgift om enskilds affärs- eller driftsförhållanden. Sekretess gäller också i sådan särskild verksamhet hos myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde (9 kap. 4 § sekretesslagen).

De nu nämnda sekretessreglerna hindrar emellertid inte att en uppgift lämnas ut till en myndighet om det följer av en uppgiftsskyldighet som är bestämd i lag eller förordning (14 kap. 1 § sekretesslagen). Ett exempel på en sådan skyldighet är föreskriften för länsarbetsnämnderna i förordningen (1993:722) om särskilt studielån och särskild dagpenning för den som genomgår arbetsmarknadsutbildning om att till CSN lämna uppgift om person som ansökt om särskilt studielån.

En uppgift får vidare lämnas ut till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda (14 kap. 3 § första stycket sekretesslagen). Denna generalklausul gäller dock inte i fråga om all sekretess. Den är t.ex. inte tillämplig på sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen. Den gäller endast under förutsättning att uppgiftsutlämnandet inte strider mot sådan specialreglering av utlämnandet som finns i lag eller förordning. När det gäller uppgift i personregister enligt datalagen kan Datainspektionen vidare genom föreskrifter begränsa eller utesluta tillämpning av generalklausulen (14 kap. 3 § andra stycket sekretesslagen).

Utöver de bestämmelser som nu nämnts finns för uppgifter i personregister en särskild sekretessbestämmelse i 7 kap. 16 § första stycket sekretesslagen till skydd för enskildas personliga integritet. I denna bestämmelse föreskrivs att sekretess gäller för personuppgifter i personregister som avses i datalagen, om det kan antas att utlämnandet skulle medföra att uppgiften används för ADB-behandling i strid med datalagen. Om den registeransvarige finner att så är fallet när en fråga om utlämnande av en uppgift aktualiseras, får uppgiften inte lämnas ut. Ett exempel på användning som är oförenlig med datalagen är att uppgiften kan komma att föras in i ett personregister för vilket behövligt tillstånd enligt datalagen saknas.

Förbudet enligt bestämmelsen i 7 kap. 16 § sekretesslagen gäller oavsett på vilket medium uppgiften lämnas ut. Om förutsättningar finns

för att lämna ut uppgifter från ett personregister, bestämmer den utlämnande myndigheten i vilken form utlämnande skall ske. Denna befogenhet kan inskränkas genom föreskrifter i lag eller annan författning.

Den nuvarande utformningen av sekretessreglerna på detta område får anses ge de arbetssökande ett tillfredsställande skydd.

12 Utlämnande av uppgifter på ADB-medium

Regeringens förslag: I registerlagen anges i vilka fall uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister skall få lämnas ut på ADB-medium. Detta får ske till en annan offentlig arbetsförmedling eller ett annat arbetsmarknadsinstitut i fall då den arbetssökande skrivs in vid dessa, och i andra fall med den arbetssökandes samtycke.

Utlämnande av vissa uppgifter får även ske till länsarbetsnämndernas centrala kanslier och till AMS för tillsyn, framställning av statistik m.m.

Uppgifter om arbetsgivare och lediga platser får via terminal göras läsbara vid andra offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut och vid arbetsförmedlingsmyndigheterna i övriga Norden samt inom EES enligt förekommande avtal om arbetsförmedlingssamarbete. Uppgifter om lediga platser får också göras läsbara för allmänheten.

Utlämnande av uppgifter ur arbetsförmedlingsregistren till de allmänna försäkringskassorna, RFV och CSN bör regleras i förordning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: De flesta av de närvarande hade inte några synpunkter på förslaget eller godtog det. AMS påpekade att även utlämnandet av uppgifter till AMS statistikregister måste regleras i detta sammanhang. Enligt RFV bör utlämnande på ADB-medium av beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder som t.ex. utbildningsbidrag och KAS få ske till RFV och de allmänna försäkringskassorna eftersom dessa svarar för utbetalningen av bidrag och vissa andra åtgärder i anslutning härtill. Bl.a. CSN ansåg att lagen också borde innehålla en generell regel så att även andra myndigheters behov av uppgifter från registren kan tillgodoses.

Skälen för regeringens förslag: Som tidigare nämnts kommer åtskilliga av uppgifterna i arbetsförmedlingsregistren att omfattas av regler om sekretess i sekretesslagen (1980:100). För det fall uppgifterna inte omfattas av sekretess skall de lämnas ut om så begärs. Enligt 2 kap. 13 § tryckfrihetsförordningen är dock en myndighet inte skyldig att lämna ut en upptagning för automatisk databehandling i annan form än utskrift. Föreskrifter om begränsningar av möjligheten att lämna ut en

ADB-upptagning på maskinläsbart medium utgör alltså inte någon begränsning i rätten att ta del av allmänna handlingar. Med hänsyn till integritetsaspekten bör det därför i lagen meddelas uttömmande föreskrifter om utlämnandet av uppgifter på ADB-medium i de fall ett sådant utlämnande är tillåtet enligt sekretessreglerna.

En rationell handläggning av ärendena hos den offentliga arbetsförmedlingen eller arbetsmarknadsinstituten förutsätter att registeruppgifter får överföras från en förmedling eller ett institut till en annan förmedling eller ett annat institut i de fall då den arbetssökande skrivs in vid någon av dessa, t.ex. på grund av byte av bostadsort. I det fallet bör alltså överföring av uppgifter få ske på ADB-medium. Detsamma gäller för uppgifter om sökande som har möjlighet att få service från specialförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut med regionalt eller rikstäckande upptagningsområde. Det gäller bl.a. arbetsförmedling inom kulturområdet och förmedling av lediga platser utomlands. Med den registrerades samtycke bör även i andra fall överföring av uppgifter till andra arbetsförmedlingsregister få ske. På så sätt kan det bli möjligt att göra vissa mindre integritetskänsliga uppgifter om en arbetssökande läsbara i dessa register, t.ex. när denne söker arbete i olika delar av landet.

Av den föreslagna lagens regler om registerändamål framgår att ett arbetsförmedlingsregister får användas för planering, metodutveckling och framställning av statistik samt för tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten. Dessa uppgifter fullgörs främst vid varje länsarbetsnämnds centrala kansli. AMS centrala statistikregister får användas för likartade ändamål. Dessa ändamålsbestämmelser innebär i sig inte att ett utlämnande av uppgifter får ske på ADB-medium. Som AMS framhållit bör givetvis ett sådant utlämnande vara möjligt. I lagen har därför tagits in en regel om att utlämnande av uppgifter för de ovan nämnda ändamålen även får ske till det centrala kansliet vid den länsarbetsnämnd inom vars ansvarsområde registret förs samt till AMS. Datainspektionen har i sitt yttrande enligt 2 a § datalagen påpekat att genom detta utlämnande av uppgifter kan personregister bli aktuella även vid länsarbetsnämndernas centrala kanslier. Dessa personregister omfattas i så fall inte av den föreslagna registerlagen utan faller under datalagens regler. Utlämnandet av uppgifter till länsarbetsnämndernas centrala kanslier bör, som Datainspektionen också framhållit i sitt yttrande, begränsas i lagen. I så stor utsträckning som möjligt bör de uppgifter som lämnas ut vara avidentifierade. I övrigt bör inte andra uppgifter få lämnas ut - vare sig till AMS eller till länsarbetsnämndernas kanslier - än sådana som AMS centrala statistikregister får innehålla enligt den föreslagna lagen. Beträffande arbetssökande bör alltså allmänna ärendeuppgifter och uppgifter om utbetalningar få lämnas ut, men inte sådana känsliga uppgifter som kan förekomma i daganteckningar.

Utlämnande i övrigt av uppgifter på ADB-medium bör begränsas i största möjliga mån. Med hänsyn till att de allmänna försäkringskassorna och RFV samt CSN sköter utbetalningarna av utbildningsbidrag, KAS, studielån vid arbetsmarknadsutbildning och SVUXA bör, som dessa myndigheter påpekat, uppgifter som rör beslut om sådan utbetal-

ning kunna lämnas ut på ADB-medium till dessa myndigheter. Däremot behöver inte i lagen exakt anges vilka uppgifter som berörs, utan detta får regleras i förordningsform.

Den 6 mars 1982 undertecknades en överenskommelse (SÖ 1982:88) om gemensam nordisk arbetsmarknad vilken trädde i kraft den 1 augusti 1983. Överenskommelsen innebär bl.a. utbyte av information om lediga platser i Norden. För närvarande sker ett ömsesidigt utbyte av information om lediga platser inklusive uppgift om kontaktperson hos arbetsgivare på magnetband med Finland och Norge. I Danmark finns s.k. platsautomater uppställda vilka tjänstgör som terminaler till uppgifterna om lediga platser i länsarbetsnämndernas register "AF 90:2".

Samtliga nordiska länder har ratificerat Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling. Enligt 7 kap. 16 § andra stycket sekretesslagen gäller då inte sekretess för uppgifter som skall användas för automatisk databehandling i dessa länder. Det bör i lagen anges att uppgifter om lediga platser får göras läsbara via terminal inte bara vid övriga svenska länsarbetsnämnder utan även vid arbetsförmedlingsmyndigheterna i övriga nordiska länder. Sådana uppgifter får göras läsbara även för allmänheten via s.k. platsautomater.

Även det arbetsförmedlingssamarbete som kommer att ske inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bör omfattas av lagens regler om utlämnande av uppgifter.

Något behov av att därutöver tillåta att utlämnande på ADB-medium får ske till andra myndigheter finns för närvarande inte enligt regeringens bedömning.

13 Sökbegrepp

Regeringens förslag: Användningen av integritetskänsliga uppgifter som sökbegrepp i ett personregister regleras i lagen.

Flertalet av de allmänna ärendeuppgifterna får användas som sökbegrepp. Kod för uppgift om arbetshandikapp och medborgarskap får dock endast användas som sökbegrepp för att underlätta länsarbetsnämndens förmedling av arbete åt arbetshandikappade respektive utländska medborgare samt vid framställning av avidentifierad statistik. Uppgift om arbets- och uppehållstillstånd och telefonnummer utesluts av integritetsskäl som sökbegrepp, liksom uppgifter om kontaktpersoner.

Uppgifter om utbetalning av arbetsmarknadspolitiska ersättningar får användas som sökbegrepp.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: De flesta lämnade förslaget utan invändning. Enligt Datainspektionen borde uppgifter om kontaktpersoner inte

få användas som sökbegrepp och inte heller kod för handikapp och medborgarskap.

Skälen för regeringens förslag: Den information i allmänna handlingar i ett ADB-system som är tillgänglig för en myndighet skall på begäran lämnas ut, om informationen inte är sekretessbelagd. Myndighet måste använda sig av alla tillåtna sökbegrepp och tekniska möjligheter som står till buds när någon begär uppgifter ur myndighetens ADB-register. Myndighetens skyldighet begränsas bara av att uppgifterna skall kunna tas fram med rutinbetonade åtgärder.

Myndighetens, och därmed allmänhetens, möjligheter att få tillgång till sammanställningar av sådana uppgifter kan vara underkastad rättsliga begränsningar, t.ex. föreskrifter om användningen av sökbegrepp.

Användningen av olika registeruppgifter som sökbegrepp kan medföra att oönskade och oförutsedda följder uppstår. En sådan följd är att ett urval och en sammanställning av i och för sig harmlösa uppgifter kan framstå som integritetskränkande. Ingår känsliga uppgifter i en sådan sammanställning kan denna komma att upplevas som mycket kränkande. Även om sekretess skulle gälla för sammanställningen, kan det ändå vara kränkande och obehagligt för den enskilde att en sådan sammanställning kan göras.

I samband med behandlingen av prop. 1989/90:40 om tullregisterlag uttalade riksdagen att frågan om vilka sökbegrepp som skall få användas i ett register är av stor betydelse för den personliga integriteten och att det därför är viktigt att sökbegrepp som är känsliga från integritetssynpunkt endast används i begränsad utsträckning. Användningen av sådana sökbegrepp bör enligt riksdagsuttalandet regleras i lag medan användningen i andra fall bör kunna regleras genom verkställighetsföreskrifter (yttr. 1989/90:KU5y, bet. 1989/90:SkU19, rskr. 1989/90:188).

Arbetsförmedlingsregistret kommer enligt förslaget att innehålla många uppgifter som är känsliga från integritetssynpunkt. Användningen av dessa uppgifter som sökbegrepp bör därför regleras i själva lagen. I vilken utsträckning varje uppgift skall få användas som sökbegrepp får – med beaktande av riksdagens uttalande – bedömas efter en avvägning mellan å ena sidan de arbetssökandes intresse av integritetsskydd och å andra sidan det allmänna intresset av att verksamheten inom Arbetsmarknadsverket bedrivs effektivt.

Förslaget innebär att de flesta allmänna uppgifter skall få användas som sökbegrepp utan några särskilda begränsningar. Till denna grupp hör uppgifter om en arbetssökandes namn, personnummer och adress samt uppgifter om utbildning och arbetslivserfarenhet och den typ av arbete vederbörande söker.

Sökning på uppgifter om den arbetssökandes kvalifikationer och önskemål i fråga om arbete är en absolut förutsättning för att Arbetsmarknadsverket skall kunna fullgöra sin uppgift att se till att de arbetssökande snabbt får ett arbete som så nära som möjligt ansluter till deras önskemål och förutsättningar samt att lediga platser snabbt blir tillsatta med lämpliga arbetstagare.

Även uppgifter om tidpunkt för olika former av kontakt mellan den arbetssökande och den offentliga arbetsförmedlingen samt beslut om ar-

betsmarknadspolitiska åtgärder och utbetalda belopp bör vara sökbara utan begränsningar. Motivet när det gäller uppgift om tidpunkt är behovet av att kunna bevaka och förhindra att arbetssökande drabbas av långtidsarbetslöshet. Av samma skäl bör uppgift om tillhörighet till arbetslöshetskassa också vara sökbar. Dessa uppgifter behövs också för uppföljning och utvärdering av Arbetsmarknadsverkets verksamhet och för framställning av statistik.

Till denna grupp av sökbegrepp bör också hänföras uppgift om anledningen till att ett ärende avslutats.

Vissa begränsningar bör dock göras när det gäller användningen av de allmänna ärendeuppgifterna som sökbegrepp. Uppgifter om arbetssökandes telefonnummer och om arbets- och uppehållstillstånd bör uteslutas av integritetsskäl. Som Datainspektionen påpekat bör inte heller uppgifter om kontaktpersoner få användas som sökbegrepp.

Datainspektionen har beträffande användningen av kod för arbetshandikapp och medborgarskap som sökbegrepp påpekat att det i promemorian saknas en avvägning mellan behovet av att få använda uppgifterna som sökbegrepp och intresset av ett gott integritetsskydd. Av den anledningen och för att förebygga risk för intrång i de registrerades integritet har därför Datainspektionen ansett att dessa uppgifter inte borde få användas som sökbegrepp.

Som framhållits ovan i avsnittet om registerinnehållet (avsnitt 8) är det en viktig uppgift för Arbetsmarknadsverket att vidta särskilda åtgärder för grupper med svag ställning på arbetsmarknaden, och dit hör både de arbetshandikappade och de utomeuropeiska medborgarna. En förutsättning för att Arbetsmarknadsverket skall kunna dimensionera och skräddarsy insatser för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för dessa grupper är att de i vart fall genom ett kodsystem kan särskiljas från övriga sökande. Det finns alltså på arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut ett mycket stort behov av att kunna få använda kod för medborgarskap och arbetshandikapp som sökbegrepp.

Samtidigt är det också klart att sammanställningar över grupper av utländska medborgare och arbetshandikappade kan vara integritetskänsliga. Medborgarskap får av den anledningen inte användas som sökbegrepp i de lokala folkbokföringsregister som förs med stöd av lagen (1990:1536) om folkbokföringsregister. Riksdagen fann att de behov som anfördes i propositionen - möjligheten av göra efterhandskontroll i ärenden om fastställande av medborgarskap och kommunernas behov av att sända ut information till olika invandrargrupper - inte vägde tillräckligt tungt med hänsyn till integritetsintresset (bet. 1990/91:SkU9, rskr. 1990/91:109). De behov som finns i Arbetsmarknadsverkets verksamhet av uppgiften om medborgarskap måste anses ha en helt annan tyngd än de som anfördes i fråga om folkbokföringsregistret. Dessutom ger sekretesslagen uppgifter i arbetsförmedlingsverksamhet ett betydligt starkare skydd än uppgifter i folkbokföringsverksamheten. På grund av sekretesslagens regler, framför allt regeln i 7 kap 10 § sekretesslagen, borde risken för otillbörligt integritetsintrång vara förhållandevis liten. Verksamhetens behov väger betydligt tyngre än denna risk.

Gruppen arbetshandikappade har, som framhållits ovan, hög prioritet inom Arbetsmarknadsverket. Länsarbetsnämnderna har framhållit att kod för arbetshandikapp i många fall är ett viktigt och nödvändigt sökbegrepp i arbetsförmedlingarnas service till de arbetshandikappade. Om det visar sig att en arbetsgivare har lämpliga arbetsuppgifter för t.ex. en synskadad kan en sökning i sökanderegistret ge utomordentliga möjligheter att snabbt och säkert få kontakt med en lämplig sökande med detta arbetshandikapp. Datainspektionen har haft förståelse för dessa behov och har i beslut den 11 mars 1993 gett länsarbetsnämnderna tillstånd att få använda arbetshandikapp som sökbegrepp för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade.

Enligt regeringens mening väger även i detta fall behovet av att kunna ge särskilt stöd åt en grupp med svag ställning på arbetsmarknaden tyngre än risken för integritetsintrång. Sekretesslagens regler får, liksom när det gäller uppgift om medborgarskap, anses ge ett tillfredsställande skydd.

Uppgift om kod för arbetshandikapp och medborgarskap bör alltså få användas som sökbegrepp för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade respektive utländska medborgare. Uppgifterna bör också - liksom enligt Datainspektionens tidigare beslut - få användas för framställning av avidentifierad statistik där uppgift om enskild person inte kan utläsas.

Andra uppgifter än dem som nämns i lagen får inte användas som sökbegrepp.

Mot bakgrund av vårt ställningstagande att registerlagen inte bör innehålla någon bestämmelse om att ett register får användas för forskning bör inte heller i lagen föreskrivas att vissa uppgifter får användas som sökbegrepp för forskning.

14 Gallring m.m.

Regeringens förslag: Uppgifter om arbetssökande i arbetsförmedlingsregistret bör ha en gallringstid på två år efter utgången av det år då ärendet avslutats. AMS centrala statistikregister bör ha en gallringstid på tio år efter det att uppgiften registrerats.

Promemorians förslag: En enhetlig gallringstid på tre år föreslås.

Synpunkter vid hearingen: Riksarkivet ansåg att tre år var en alltför kort gallringstid. Datainspektionen ansåg att känsliga uppgifter principiellt skall tas bort så fort som möjligt ur ett register när de inte längre behövs för sitt ändamål. Två år borde räcka som gallringstid.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om bevarande och gallring av allmänna handlingar hos myndigheter finns i arkivlagen (1990:782). Huvudprincipen enligt arkivlagen är att allmänna handlingar

skall bevaras. Gallring får ske, men därvid skall alltid beaktas att återstående material skall kunna tillgodose

1. rätten att ta del av allmän handling,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

Arkivlagen medger att avvikande bestämmelser om gallring ges i annan lag eller förordning. För närvarande gäller en gallringsfrist om tre år för länsarbetsnämndens personregister medan det för AMS har meddelats varierande gallringsföreskrifter.

Ett arbetsförmedlingsregister kommer att innehålla känsliga uppgifter och utgångspunkten bör därför enligt regeringens mening vara att uppgifterna i registret skall gallras. Riksarkivet har med hänvisning till arkivlagens syften framhållit att även mycket integritetskänsliga uppgifter är en del av det allmänna kulturarvet och borde kunna få bevaras. Eftersom pappershandlingar kommer att försvinna poängterade Riksarkivet vikten av en förordning, som anger vilka uppgifter som registrerats med hjälp av ADB, som skall sparas för framtida forskningsbehov. När uppgifterna i registret inte längre behövs hos primärmyndigheten borde de överföras till arkivmyndigheten, som då blir arkiv- och registeransvarig. I det skedet är uppgifterna inte längre tillgängliga för handläggare vid länsarbetsnämnden vilket borgar för ett gott integritetsskydd för den enskilde.

Utgångspunkten för regeringens bedömning av bevarandefrågan är att särskild hänsyn måste tas till integritetsaspekten. Förslaget innebär därför en relativt kort gallringstid för uppgifter om arbetssökande i arbetsförmedlingsregistren, nämligen två år från det att ärendet avslutats. För AMS centrala statistikregister gör sig inte integritetsaspekten gällande på samma sätt. Registret skall i princip inte innehålla känsliga uppgifter. Med hänsyn till det behov som finns av uppföljning av effekterna av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna på lite längre sikt är därför 2-3 års gallringsfrist för kort. Tiden bör bestämmas till tio år efter det att uppgiften registrerats.

Enligt 11 § arkivförordningen (1991:446) får Riksarkivet, om regeringen inte föreskriver annat, meddela föreskrifter för statliga myndigheters arkiv om bl.a. överlämnande av hela eller delar därav till en annan myndighet eller till en arkivmyndighet. Rätten att meddela sådana föreskrifter gäller också i fråga om arkiv hos Arbetsmarknadsverket. Bemyndigandet gör det alltså möjligt att föreskriva att material som skall undantas från gallring skall överlämnas från länsarbetsnämnden till arkivmyndighet. Någon ytterligare författningsreglering är därför egentligen inte nödvändig. Eftersom de föreslagna gallringsbestämmelserna utgör en reglering som avviker från arkivlagens bestämmelser, bör dock i klarhetens intresse redan i registerlagen anges att det material som skall bevaras skall överlämnas till arkivmyndighet.

15 Information

Regeringens förslag: Länsarbetsnämnden skall informera de arbetssökande om arbetsförmedlingsregistret. Informationen skall omfatta ändamålen med registret och vad registret får innehålla. Informationen skall vidare innehålla upplysning om vad som gäller i frågor om samtycke, om sekretess- och säkerhetsbestämmelser och om rätten att få registerutdrag enligt datalagen. I övrigt skall informationen innehålla upplysning om de begränsningar beträffande terminalåtkomst, utlämnande av uppgifter på ADB-medium, sökbegrepp och bevarande av uppgifter som gäller i fråga om ett personregister.

Motsvarande information skall lämnas beträffande AMS centrala statistikregister.

Övriga registrerade personer skall på lämpligt sätt ges information om registreringen.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: Datainspektionen påpekade att även arbetsgivare och deras kontaktpersoner skulle kunna informeras genom en broschyr. I övrigt framfördes inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Informationen till de arbetssökande om arbetsförmedlingsregistret är mycket viktig för att förebygga oro för otillbörliga integritetskränkningar. Möjligheterna att åstadkomma detta ligger huvudsakligen i att de registerade får kunskap om dels användningen av inhämtade uppgifter, dels de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller och hur de tillämpas. Den kanske viktigaste informationen att sprida är vilka rättigheter den enskilde har. Det är därför nödvändigt att de registrerade får information om rätten enligt datalagen att få registerutdrag och om möjligheten att få till stånd rättelse i registren. Likaså är det av vikt att innebörden av samtycke enligt 5 § andra stycket och 7 § andra stycket klargörs, dvs. främst att den arbetssökande har en valmöjlighet mellan att låta uppgiften registreras med hjälp av ADB eller manuellt. Informationsskyldigheten bör ligga på den registeransvarige, dvs. hos länsarbetsnämnden och AMS.

Det sätt på vilket informationen skall lämnas kan naturligtvis variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. I många fall - och alltid när känsliga uppgifter registreras - bör krävas individuell underrättelse som bör vara både muntlig och skriftlig. Ibland är det kanske inte lika nödvändigt att informationen ges individuellt till varje arbetssökande. Det får i sådana fall anses tillräckligt att det sker genom t.ex. annonser, broschyrer eller anslag i den offentliga arbetsförmedlingens och arbetsmarknadsinstitutets lokaler.

Även övriga registrerade personer - arbetsgivare och kontaktpersoner - bör, som Datainspektionen påpekat, på lämpligt sätt ges information om registreringen.

16 ADB-säkerhet

Regeringens bedömning: Några särskilda regler om ADB-säkerhet införs inte i lagen om arbetsförmedlingsregister. Datainspektionen får med stöd av datalagen meddela de föreskrifter som behövs från säkerhetssynpunkt.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: I ett skriftligt yttrande inför hearingen har Justitiekanslern anfört att säkerhetsaspekterna fått för lite utrymme i promemorian och önskat en närmare analys av frågorna.

Skälen för regeringens bedömning: Skriftliga instruktioner skall finnas för dem som har övergripande ansvar för ADB-säkerheten. Den registeransvarige skall regelbundet kontrollera att personal med behörighet att ta del av uppgifter i personregistret har tillräckliga kunskaper för att ADB-säkerheten skall kunna vidmakthållas.

Enligt 6 § datalagen skall Datainspektionen meddela föreskrifter om bl.a. kontroll och säkerhet vid förande av personregister i den mån det behövs för att förebygga risk för otillbörligt intrång i personlig integritet. Denna föreskriftsskyldighet gäller enligt 6 a § datalagen också i fråga om personregister som inrättats av riksdagen eller regeringen (s.k. statsmaktsregister) i den mån regeringen eller riksdagen inte meddelat föreskrift i samma hänseende.

I den registeransvariges skyldigheter enligt datalagen ingår att se till att uppgifterna i registret skyddas mot oavsiktlig eller otillåten förstörelse eller mot otillåten ändring eller spridning (7 § 5 datalagen). I anslutning till denna bestämmelse har Datainspektionen utfärdat allmänna råd om ADB-säkerhet för personregister. Råden är inte bindande men ligger till grund för de föreskrifter om ADB-säkerhet som Datainspektionen meddelar.

Datainspektionens allmänna råd och inspektionens möjligheter att meddela föreskrifter är en tillräcklig garanti för att en god ADB-säkerhet kommer att kunna upprätthållas för arbetsförmedlingsregistret. Det är därför inte nödvändigt att riksdagen eller regeringen meddelar särskilda föreskrifter om ADB-säkerheten.

17 Internationell harmonisering

Regeringens bedömning: Förslaget till lag om arbetsförmedlingsregister stämmer överens med de internationella regler, riktlinjer och rekommendationer om dataskydd för enskilda vid ADB-behandling av personuppgifter som Sverige åtagit sig att följa.

Inom EU saknas en gemensam ordning när det gäller användningen av ADB inom den offentliga förvaltningen. EG-kommissionen har i oktober 1992 lagt fram ett omarbetat förslag till direktiv om skydd för enskilda vid behandling av personuppgifter. Förslaget till lag om arbetsförmedlingsregister ligger i linje med den reglering av integritetsskyddet som föreslås i direktivförslaget.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Synpunkter vid hearingen: Ingen av dem som yttrade sig i frågan hade några invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: I det internationella samarbetet har utarbetats vissa regler och riktlinjer m.m. i fråga om skydd för den enskilde vid ADB-behandling av personuppgifter. Aktuella i detta sammanhang är Europarådets dataskyddskonvention som trädde i kraft år 1985 och OECD:s riktlinjer från år 1980 om dataskydd, med anslutande rekommendation till medlemsländerna att beakta riktlinjerna i nationell lagstiftning. Av intresse är också Europarådets rekommendationer om skydd för personuppgifter som används för anställningsändamål, Recommendation No. R (89) 2 och rekommendationen om skydd för personuppgifter som används för forskning och statistik, Recommendation No. R (83) 10.

Sverige har tillträtt dataskyddskonventionen och har utfäst sig att följa övriga riktlinjer och rekommendationer.

Dataskyddskonventionen gäller för personregister och ADB-behandling av personregister i allmän och enskild verksamhet. Den centrala delen av konventionen innehåller bestämmelser om krav och beskaffenhet av personuppgifter som är föremål för ADB-behandling. Kraven innebär bl.a. att uppgifterna skall hämtas in och behandlas på ett korrekt sätt och vara relevanta med hänsyn till ändamålet. Vissa typer av uppgifter får inte ADB-behandlas, om inte den nationella lagen ger ett ändamålsenligt skydd. Det gäller uppgifter om ras, politiska åsikter, religiös tro eller annan övertygelse, hälsa, sexualliv samt brott. Lämpliga säkerhetsåtgärder skall vidtas för att skydda personuppgifter gentemot oavsiktlig eller otillåten förstörelse m.m. Vidare föreskrivs vissa ytterligare skyddsåtgärder för registrerade personer, bl.a. att alla som är registrerade i ett personregister skall ha möjlighet till insyn i registret och möjlighet att få felaktiga uppgifter rättade. Vissa undantag får göras i fråga om kraven på uppgifternas beskaffenhet.

OECD-riktlinjerna innehåller i huvudsak samma grundläggande bestämmelser som dataskyddskonventionen. Här kan särskilt nämnas den grundläggande principen att personuppgifter inte får röjas, göras tillgängliga eller på annat sätt användas för andra ändamål än de preciserade, om det inte sker med den registrerades medgivande eller med stöd av en *författning*.

Europarådets rekommendation om skydd för personuppgifter som används för anställningsändamål är tillämplig på insamling och användning av personuppgifter för anställningsändamål både inom den allmänna och den enskilda sektorn och avser uppgifter som förs med hjälp av ADB. Rekommendationen gäller i tillämpliga delar även arbetsförmedlingar, om inte annat följer av inhemsk lag.

Enligt rekommendationen skall respekten för den personliga integriteten och den mänskliga värdigheten skyddas vid insamlingen och användningen av personuppgifter för anställningsändamål. Bl.a. sägs att en anställd eller arbetssökande endast får tillfrågas om sitt hälsotillstånd och läkarundersökas för att man skall kunna bedöma vederbörandes lämplighet för hans nuvarande eller framtida arbete, fullgöra kraven på en preventiv hälsovård eller bevilja sociala förmåner.

För en närmare genomgång av den nu berörda internationella dataskyddsregleringen hänvisas till de översikter som finns i Datalagsutredningens slutbetänkande En ny datalag (SOU 1993:10).

Det förslag som här läggs fram får anses väl tillgodose de krav på garantier för ett ändamålsenligt skydd för registrerade uppgifter som ställs upp i dataskyddskonventionen och de rekommendationer i övrigt om dataskydd för uppgifter om enskilda som nu berörts.

Inom EU finns ingen gemensam ordning när det gäller användningen av ADB inom den offentliga förvaltningen. Ett arbete med att ta fram ett direktiv om skydd för enskilda vid behandling av personuppgifter pågår dock. Syftet med direktivet är att skapa en gemensam, hög nivå för skydd mot integritetskränkning i samband med automatisk eller elektronisk behandling av personuppgifter och därigenom möjliggöra det önskade fria flödet av information mellan medlemsländerna.

EG-kommissionen har i oktober 1992 lämnat ett förslag till direktiv på området (Proposal for a Council Directive on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, COM(92) 422 final - SYN 287). Ministerrådet har ännu inte tagit ställning till förslaget. Osäkerheten är fortfarande mycket stor om hur direktivet kommer att utformas.

En sammanfattning av direktivförslaget finns bifogat till prop. 1992/93:193 om sjukförsäkringsregister hos de allmänna försäkringskassorna (bilaga 8). Datalagsutredningens ovan nämnda slutbetänkande innehåller en noggrann genomgång av förslaget.

Vid en översiktlig jämförelse med direktivförslaget kan konstateras att förslaget till registerlag ligger i linje med den reglering av integritetsskyddet som finns i direktivförslaget.

Som ett led i förverkligandet av den fria rörligheten för personer inom EU finns ett samarbete mellan medlemsstaterna och EG-kommissionen i fråga om platsförmedling. Bestämmelserna om detta system

finns i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen och omfattas av EES-avtalet. Avsikten är att medlemsstaternas centrala arbetsmarknadsmyndigheter intimt skall samarbeta med varandra och kommissionen i syfte att gemensamt verka för förmedling av lediga platser och platsansökningar. Genom rådets förordning (EEG) nr 2434/92 har vissa ändringar gjorts i förordningen. Även om dessa ändringar inte omfattas av EES-avtalet kommer de att bli gällande för EFTA-länderna genom beslut i Gemensamma EES-kommittén.

För närvarande pågår förhandlingar mellan EU och EFTA angående införandet av ett nytt ADB-baserat platsförmedlingssystem kallat EURES. Detta innebär att man inom det geografiska område som omfattas av EES-avtalet kommer att kunna utbyta information över gränserna om lediga platser och arbetssökande med hjälp av ADB-medium.

18 Utbildning och kompetens

Vidareutvecklingen av arbetsförmedlingsregister hos länsarbetsnämnderna innebär att det ställs delvis nya krav på de anställda hos arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut när det gäller hanteringen av integritets- och säkerhetsfrågor. Det är därför viktigt att personalen får utbildning som är särskilt inriktad på de tillämpningssvårigheter som arbetsförmedlingsregistret kan ge upphov till så att felaktigheter och oegentligheter i tillämpningen undviks.

AMS arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling av personalen - med anledning av utvecklingen på ADB-området. Förutom utbildning i frågor om offentlighet, sekretess och integritet omfattar den ADB med avseende på säkerhet, teknik och drift.

Det är mycket betydelsefullt att denna verksamhet genomförs och att personalens kompetens därefter upprätthålls genom kontinuerlig vidareutbildning.

19 Författningskommentar

1 §

I paragrafen föreskrivs att dels varje arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut för sitt verksamhetsområde, dels AMS med hjälp av automatisk databehandling får föra personregister. De förra registren får genom paragrafen benämningen *arbetsförmedlingsregister*. När det gäller de ändamål för vilka ett register får föras görs en hänvisning till 2 och 3 §§.

2 §

Denna paragraf och den följande reglerar ändamålen med Arbetsmarknadsverkets register. Frågan har behandlats i avsnitt 7. Som där berörts gäller enligt datalagen (1973:289) att personregister inte får användas annat än i överensstämmelse med registrens ändamål eller vad som

gäller enligt lag eller annan författning eller i enlighet med den registrerades samtycke.

De ändamål för ett arbetsförmedlingsregister som anges i paragrafen omfattar först och främst handläggning av alla de typer av ärenden som innefattas i länsarbetsnämndernas verksamhet enligt förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (punkt 1).

Som framgår av avsnitt 7 regleras de olika arbetsmarknadspolitiska åtgärderna i åtskilliga författningar. Redovisningen i avsnittet gör inga anspråk på att vara fullständig. Rättsområdet är i ständig förändring. Någon uttömmande uppräkning av berörda författningar har därför inte ansetts lämplig att ta in i lagen.

Andra ändamål som ett arbetsförmedlingsregister får användas för anges i punkterna 2 - 5. Innehållet i dessa punkter överensstämmer i huvudsak med Datainspektionens nu gällande föreskrifter för personregistret "AF 90:2", som meddelats i inspektionens tillståndsbeslut den 28 januari 1993. Komplettering har skett genom tillägget beträffande tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt beträffande arbetsförmedlingssamarbetet inom ramen för EES-avtalet.

3 §

I paragrafen anges ändamålet med AMS centrala statistikregister, nämligen att producera statistik för vissa bestämda syften. Vidare förbjuds sådan användning av registret som sker i syfte att följa upp eller på annat sätt kontrollera enskilda identifierbara individer.

Paragrafens innehåll överensstämmer i huvudsak med Datainspektionens nu gällande föreskrifter för personregistret "AMV:s centrala statistik- och uppföljningsregister", som meddelats i inspektionens tillståndsbeslut den 28 januari 1993.

4 §

Frågan om registerinnehåll regleras i 4 - 14 §§ och behandlas i avsnitt 8.

I 4 § finns föreskrifter om vilka personer som arbetsförmedlingsregistren får innehålla uppgifter om. Registrering får ske av den som är anmäld som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller inskriven vid ett arbetsmarknadsinstitut. En arbetssökande som avser att ansöka om ekonomiskt stöd vid arbetslöshet - från arbetslöshetsförsäkringen eller kontant arbetsmarknadsstöd - måste vara anmäld vid den offentliga arbetsförmedlingen enligt 4 § första stycket 3 lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring respektive 4 § första stycket 4 lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd. Det är också en förutsättning för att komma i fråga för olika typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder, t.ex. arbetsmarknadsutbildning eller anställning med rekryteringsstöd att den arbetssökande är anmäld vid den offentliga arbetsförmedlingen. Den som är i behov av sådan yrkesinriktad rehabilitering som bedrivs vid arbetsmarknadsinstitut erbjuds inskrivning vid sådant enligt 10 § förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

För vissa kategorier av arbetssökande är alltså anmälan respektive inskrivning obligatorisk. Därmed blir även - som berörts i avsnitt 7 - dataregistreringen obligatorisk. Övriga arbetssökande kan själva välja om de vill anmäla sig respektive skriva in sig. De har därmed även valfrihet vad gäller dataregistreringen.

Registren får också innehålla uppgifter om arbetsgivare som har anmält lediga platser. Därigenom möjliggörs en automatisk samordning mellan de arbetssökandes önskemål och nyanmälda lediga platser. Även andra arbetsgivare får finnas i registren, nämligen sådana som är aktuella för olika typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Hit hör alltså t.ex. arbetsgivare som får rekryteringsstöd eller lönebidrag för vissa anställda eller som har ungdomspraktikanter m.m. Denna kategori av arbetsgivare har i lagtexten här, liksom i 9 §, avgränsats genom uttrycket arbetsgivare som "medverkar" i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Uppgifter om arbetsgivare kan också komma från en arbetssökande.

Av *andra stycket* framgår att registren också får innehålla uppgifter om arbetsgivare som behövs för att informera om den offentliga arbetsförmedlingens eller arbetsmarknadsinstitutets åtgärder och tjänster. Sådana uppgifter kan alltså ha hämtats från annat håll än från arbetsgivaren själv eller från en arbetssökande, t.ex. från olika adressregister. Uppgifter om sådana arbetsgivare får dock inte, som framgår av 12 och 13 §§, finnas i AMS centrala statistikregister.

Som framgår av 9 och 10 §§ kan bland uppgifter om arbetsgivare och om lediga platser ingå uppgifter beträffande kontaktpersoner på arbetsplatsen.

Av praktiska skäl bör registren också få innehålla uppgifter om arbetssökande som tidigare har varit anmälda vid den offentliga arbetsförmedlingen eller har varit inskrivna vid arbetsmarknadsinstitut och om arbetsgivare som tidigare medverkat i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Sådana uppgifter om personer som inte längre är aktuella skall dock inte få bevaras längre än bestämmelserna om gallring i 21 § medger.

5 §

I denna paragraf anges i 15 punkter vilka allmänna ärendeuppgifter som ett arbetsförmedlingsregister får innehålla i fråga om sådana arbetssökande som avses i 4 § första stycket. Som framhållits i avsnitt 8 är dessa uppgifter sådana som är nödvändiga för handläggningen av ärenden som rör platsförmedling och arbetsförberedande åtgärder. Vid *Lagrådets* bearbetning har ett tillägg i förtydligande syfte gjorts i form av en femtonde punkt som anger att registren även får innehålla uppgifter om sådana utbetalda belopp som avses i 14 § i lagen. Enligt *andra stycket* får även kod för arbetshandikapp registreras bland de allmänna ärendeuppgifterna om den arbetssökande ger sitt samtycke till detta. Av *tredje stycket* framgår att användningen av koder för arbetshandikapp och medborgarskap skall regleras i form av förordning eller föreskrift från AMS. I förhållande till lagrådsremissens förslag har kravet på samråd med Datainspektionen utgått ur lagtexten i enlighet med vad *Lagrådet* föreslagit. Detta innebär givetvis inte någon ändring

i sak. Samråd skall ske med Datainspektionen vid utforming av koderna för arbetshandikapp och medborgarskap.

6 §

I denna paragraf anges att vissa ytterligare personuppgifter - utöver de allmänna som anges i 5 § - får registreras med den registrerades samtycke i form av daganteckning. Det är här fråga om uppgifter som kan vara av känsligt slag, och som en förutsättning för att registrering skall få ske har angetts att denna skall ha *väsentlig* betydelse för ärendets handläggning. Det är således inte möjligt att registrera denna typ av uppgifter om de enbart skulle ha betydelse för t.ex. framställning av statistik, dvs. inte alls ha betydelse för ärendets handläggning. Men inte heller alla uppgifter som kan ha betydelse får registreras. Det skall finnas ett väsentligt behov av uppgiften för handläggningen av det aktuella ärendet. Någon slentrianmässig registrering av denna typ av uppgifter får inte förekomma.

De typer av uppgifter som får antecknas enligt denna paragraf anges i fyra punkter: förekomsten av vissa handlingar, däribland läkarintyg, uppgivna arbetshinder, ekonomiska och sociala förhållanden och slutligen sökandens och handläggarens slutsatser av utredande samtal samt handlingsplaner. I 7 och 8 §§ görs vissa avgränsningar vad gäller de uppgifter som får registreras med stöd av bl.a. denna paragraf.

7 §

Paragrafen medger att en daganteckning enligt 6 § 2 - 4, dvs. en daganteckning som innehåller uppgifter om arbetshinder, sociala och ekonomiska förhållanden eller slutsatser av utredande samtal m.m., endast under särskilt angivna ytterligare förutsättningar - utöver de som anges i 6 § - får innehålla vissa känsliga uppgifter. I *första stycket* anges att de känsliga uppgifter det här är fråga om är uppgifter om hälsotillstånd och sjukdom, ekonomisk hjälp enligt socialtjänstlagen samt omdömen och värderande upplysningar. Exempel på omdöme kan vara uppgifter i ett skol- eller arbetsbetyg. Värderande upplysningar som kan förekomma i detta sammanhang är t.ex. att en arbetssökande har en bakgrund som gör honom lämplig för en viss typ av arbetsuppgifter. Enligt *andra stycket* är en förutsättning för att anteckning skall få ske att underlaget för anteckningen antingen är den arbetssökandes egna uppgifter eller skriftliga uppgifter i en handling som ingår i den sökandes akt. Dokumentationen kan ske i form av läkarintyg, utlåtanden och liknande. Enligt *tredje stycket* fordras att den arbetssökande har tagit del av sådana känsliga uppgifter som antecknats enligt första stycket och att den arbetssökande inför varje uppgiftslämnande uttryckligen samtyckt till att de registreras. Detta skall framgå av dagantecknigen. Det uttryckliga samtycket gäller även registreringen av förekomsten av sådana handlingar som avses i 6 § 1.

8 §

Enligt denna paragraf gäller viktiga inskränkningar vid registrering av uppgifter enligt 5 - 7 §§. Enligt *första stycket* får en anteckning enligt

dessa bestämmelser inte innehålla sådana mycket känsliga uppgifter som avses i 4 § första stycket datalagen (1973:289). De registeranteckningar där sådana uppgifter skulle kunna förekomma är i första hand sådana som sker med stöd av 6 § 2 - 4. Uppgifterna kan visserligen ha betydelse för handläggningen av ärenden i vissa fall, men är av så känslig karaktär att de inte skall antecknas i ett register för automatisk databehandling.

Enligt *andra stycket* får vissa känsliga uppgifter enligt 4 § andra stycket datalagen inte heller registreras, nämligen uppgift om att någon fått vård inom socialtjänsten eller varit föremål för åtgärd enligt utlänningslagen.

Om uppgifter av det slag som nämns i paragrafen förekommer i ett ärende och behöver bevaras, måste det alltså ske på annat sätt än på ADB-medium. Det är av stor vikt att det av anteckningarna i dataregistret inte heller indirekt framgår att uppgifter av denna typ finns tillgängliga i ärendet i annan form.

9 §

I denna paragraf anges i *första stycket* i sex punkter vilka uppgifter som ett arbetsförmedlingsregister får innehålla om den arbetsgivare som har anmält lediga platser eller som medverkar eller har medverkat i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Enligt *andra stycket* får även i annat fall vissa grundläggande uppgifter registreras.

I *tredje stycket* anges att det i registret även får antecknas uppgifter om arbetsmarknadspolitiska åtgärder som rör arbetsgivaren samt uppgift om personer på företaget som omfattas av sådan åtgärd. Dessa uppgifter behövs bl.a. för att samordning och uppföljning av olika åtgärder ska kunna ske. Anledningen till att förekomst av arbetskonflikt skall noteras har redovisats i den allmänna motiveringen i avsnitt 8.

10 §

Beträffande lediga platser får elva olika typer av uppgifter registreras. För kontaktpersoner på arbetsplatsen får endast registreras namn, telefonnummer och funktion på arbetsplatsen, t.ex. personalchef eller facklig företrädare.

11 §

Paragrafen medger att arbetsförmedlingsregistren också innehåller uppgifter om tidpunkter för registrerade förhållanden. Dessutom får anges tekniska och administrativa uppgifter. Registrering av sådana uppgifter skall vara nödvändig med hänsyn till ändamålen med registren, men får givetvis inte avse integritetskänsliga uppgifter. Den närmare regleringen skall kunna ske genom verkställighetsföreskrifter.

12 §

I paragrafen ges bestämmelser om vilka personer som AMS centrala statistikregister får innehålla uppgifter om. Som nämnts i specialmotiveringen till 4 § får registret inte innehålla uppgifter om sådana arbets-

givare som en offentlig arbetsförmedling eller ett arbetsmarknadsinstitut inhämtat uppgifter om i syfte att informera om arbetsförmedlingens åtgärder och tjänster. Det får inte heller innehålla uppgifter om kontaktpersoner.

13 §
I paragrafen anges vilka uppgifter från arbetsförmedlingsregistren och från länsarbetsnämnderna som får finnas i AMS centrala statistikregister. Som en konsekvens av tillägget i 5 § 15 har hänvisningen till 14 § utgått.

14 §
Enligt paragrafen får till arbetsförmedlingsregistren och till AMS register hämtas uppgifter om utbetalda medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder, som t.ex. utbildningsbidrag och arbetslöshetsersättning, från vissa andra myndigheter och från arbetslöshetskassorna.

15 §
I paragrafen, som behandlats i avsnitt 9, regleras vem som är registeransvarig för olika register. För register som förs inom en länsarbetsnämnds ansvarsområde är den länsarbetsnämnden registeransvarig. På motsvarande sätt är AMS registeransvarig för det register som förs vid AMS. För register som förs gemensamt inom flera länsarbetsnämnders ansvarsområden, t.ex. kulturarbetsförmedlingsregister, är registeransvaret uppdelat på länsarbetsnämnderna så att varje länsarbetsnämnd är registeransvarig för de uppgifter som registreras eller bearbetas hos en arbetsförmedling eller ett arbetsmarknadsinstitut som finns inom den nämndens ansvarsområde.

16 §
I denna paragraf regleras frågor om terminalåtkomst. Frågan har kommenterats i avsnitt 10. Terminalåtkomsten till arbetsförmedlingsregistren finns enligt *första stycket* endast vid den arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som för registret, men inte vid andra förmedlingar eller institut inom den länsarbetsnämnden.

Enligt *andra stycket* har AMS terminalåtkomst till AMS centrala statistikregister.

17 - 19 §§
I dessa paragrafer anges i vilka situationer utlämnande av uppgifter på ADB-medium får ske. Vad som regleras i dessa paragrafer är endast sådant utlämnande som kan ske utan hinder av sekretess. I den mån regler i sekretesslagen lägger hinder i vägen för ett utlämnande kan ett sådant således inte ske. Sekretessfrågorna och skälen för reglerna om utlämnande av uppgifter har behandlats i avsnitt 11 och 12. Regleringen är uttömmande. Som en konsekvens av tillägget i 5 § 15 finns i jämförelse med lagrådsremissen inte längre i 17 § andra stycket någon hänvisning till 14 §.

20 §

I denna paragraf anges de sökbegrepp som skall få användas i de register som förekommer inom Arbetsmarknadsverket. Frågan har behandlats i avsnitt 13.

21 §

I denna paragraf finns sådana särskilda bestämmelser som tar över arkivlagens föreskrifter om gallring. Den särskilda regleringen beror framför allt på hänsynen till de arbetssökandes integritet. Den närmare motiveringen framgår av avsnitt 14.

22 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 15. Bestämmelsen har i huvudsak utformats efter modell från andra registerlagar - se t.ex. 21 § lagen (1993:747) om sjukförsäkringsregister hos de allmänna försäkringskassorna.

Sammanfattning av promemorian Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Register och registerändamål

I promemorian föreslås att registerhanteringen inom vissa av Arbetsmarknadsverkets personregister lagregleras. Denna lagreglering ersätter de tillstånd från Datainspektionen på vilka den nuvarande registreringen vilar. Lagförslaget innebär att ett arbetsförmedlingsregister får föras med hjälp av automatisk databehandling (ADB) för varje länsarbetsnämnds verksamhetsområde och att ett centralt statistikregister får föras vid Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS).

Arbetsförmedlingsregistret vid länsarbetsnämnden får i första hand användas i platsförmedlings-, utbildnings- och yrkesinriktad rehabiliteringsverksamhet och som ett stöd vid handläggning av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det skall också få användas som underlag för framställning av statistik, planeringsinformation och metodutveckling samt för nordiskt arbetsförmedlingssamarbete.

AMS centrala statistikregister får användas för att producera rikstäckande statistik och som underlag för planering, metodutveckling och resultatredovisning.

Registerinnehåll

I den föreslagna lagen anges vilka uppgifter som får tas in i ett register. Förutom allmänna uppgifter som den arbetssökandes namn, personnummer och adress får ett register innehålla ett flertal andra uppgifter som är nödvändiga för att arbetsförmedling skall kunna bedrivas effektivt och rationellt. Uppgifter av synnerligt känslig natur skall inte få registreras. Lagförslaget innehåller bestämmelser till skydd för den enskildes integritet. Bl.a. föreslås att allmänna uppgifter om arbetssökande endast får göras läsbara för andra länsarbetsnämnder med den registrerades samtycke.

Registeransvar

Varje länsarbetsnämnd är registeransvarig för de register nämnden förfogar över och kan påverka. AMS är registeransvarig för register som förs särskilt för AMS.

Terminalåtkomst

Terminalåtkomst till ett arbetsförmedlingsregister får endast finnas hos den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som får föra registret. Uppgifter som är särskilt känsliga ur integritetssynpunkt får endast vara tillgängliga för ansvarig handläggare. Med den registrerades samtycke kan uppgifterna göras tillgängliga även för övriga handläggare vid förmedlingskontoret eller institutet.

Endast AMS har terminalåtkomst till AMS centrala register.

Sekretess och utlämnande av uppgifter

I registerlagen anges i vilka fall uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister skall få lämnas ut på ADB-medium. Detta får ske till en annan länsarbetsnämnd i fall då den arbetssökande skrivs in vid denna, och i andra fall med den sökandes samtycke.

Uppgifter om lediga platser får via terminal göras läsbara vid andra länsarbetsnämnder och vid arbetsförmedlingsmyndigheter i övriga Norden. Någon ändring i sekretessreglerna behöver inte göras.

Sökbegrepp

Användningen av integritetskänsliga uppgifter som sökbegrepp regleras i den föreslagna lagen. Flertalet av de allmänna ärendeuppgifterna får användas som sökbegrepp. Kod för uppgift om arbetshandikapp och medborgarskap får dock endast användas som sökbegrepp för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade respektive utländska medborgare. Uppgift om arbets- och uppehållstillstånd samt telefonnummer utesluts som sökbegrepp. Känsliga uppgifter i övrigt som sökbegrepp begränsas till att avse framställning av avidentifierad statistik.

Gallring m.m.

Arbetsförmedlingsregistret hos länsarbetsnämnden bör ha en gallringstid på tre år efter det att ärendet avslutats. AMS centrala statistikregister bör ha en gallringstid på tre år efter det att uppgiften registrerats.

Information

Länsarbetsnämnden skall informera de arbetssökande om registret. Informationen skall omfatta ändamålen och vad registret får innehålla. Informationen skall vidare innehålla upplysning om sekretess- och säkerhetsbestämmelser och om rätten att få registerutdrag enligt datalagen. I övrigt skall informationen innehålla upplysning om begräns-

ningar i fråga om terminalåtkomst, utlämnande och bevarande av uppgifter på ADB-medium samt sökbegrepp.

Motsvarande information skall lämnas beträffande AMS centrala statistikregister.

ADB-säkerhet

Några särskilda regler om ADB-säkerhet införs inte i lagen om arbetsförmedlingsregister. Datainspektionen får med stöd av datalagen meddela föreskrifter som behövs från säkerhetssynpunkt.

Internationell harmonisering

Förslaget till lag om arbetsförmedlingsregister stämmer överens med internationella regler, riktlinjer och rekommendationer om dataskydd för enskilda vid ADB-behandling av personuppgifter, som Sverige åtagit sig att följa.

Utbildning och kompetens

Vidareutvecklingen av arbetsförmedlingsregistren innebär att det ställs delvis nya krav på de anställda. Det är därför viktigt att personalen får utbildning som är särskilt inriktad på de tillämpningssvårigheter som lagen kan ge upphov till så att felaktigheter och oegentligheter i tillämpningen undviks.

Promemorians lagförslag

Lag om arbetsförmedlingsregister

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelse

1 § Varje arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut hos länsarbetsnämnden får för de ändamål som anges i 2 § med hjälp av automatisk databehandling föra ett arbetsgivar- och ett arbetssökanderegister (arbetsförmedlingsregister). Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) får för de ändamål som anges i 3 § föra ett statistikregister (AMS centrala statistikregister).

Registerändamål

2 § Ett arbetsförmedlingsregister får användas för handläggning av ärenden som rör platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt för andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som föreskrivs i lag eller förordning. Det får även utgöra underlag för planering, metodutveckling och framställning av statistik samt för publicering av platsinformation.

Ett arbetsförmedlingsregister får även användas för arbetsförmedlingssamarbete i enlighet med överenskommelsen om en gemensam nordisk arbetsmarknad (SÖ 1982:88).

3 § AMS centrala statistikregister får användas för att producera statistik som skall användas som underlag för planering, metodutveckling och resultatredovisning.

Registret får inte bearbetas på individnivå i syfte att följa upp eller på annat sätt kontrollera enskilda identifierbara personer.

Registerinnehåll

4 § Ett arbetsförmedlingsregister får innehålla uppgifter om den som är eller har varit registrerad som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller vid ett arbetsmarknadsinstitut.

Ett arbetsförmedlingsregister får även innehålla uppgifter om arbetsgivare som den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstitutet har eller har haft kontakt med liksom om lediga platser.

5 § AMS centrala statistikregister får innehålla uppgifter om den som är eller har varit registrerad som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller vid ett arbetsmarknadsinstitut och om arbetsgivare som har eller har haft kontakt med någon av dessa.

6 § För en arbetssökande får i ett arbetsförmedlingsregister registreras följande uppgifter:

1. namn och personnummer
2. adress och telefonnummer
3. medborgarskap
4. arbets- och uppehållstillstånd
5. kod för arbetshandikapp
6. tillhörighet till arbetslöshetskassa
7. körkort
8. tillgång till bil
9. utbildning och arbetslivserfarenhet
10. speciell kompetens
11. sökt arbete
12. önskemål om arbetstid och arbetets varaktighet
13. geografisk begränsning
14. tidpunkter och händelser vid kontakt med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstitutet
15. beslut om arbetsmarknadspolitisk åtgärd

7 § Utöver uppgifterna enligt 6 § får, om det har betydelse för handläggningen av ärenden som avses i 2 §, i ett arbetsförmedlingsregister med den registrerades samtycke registreras

1. förekomst av intyg och utlåtande av läkare eller skrivelse från annan myndighet
2. uppgivna arbetshinder
3. sökandens och handläggarens slutsatser av utredande samtal samt handlingsplaner.

8 § En registrering enligt 7 § 2 och 3 i form av daganteckning får innehålla uppgift om en arbetssökandes sjukdom eller hälsotillstånd, om han erhållit ekonomisk hjälp eller vård med stöd av socialtjänstlagen (1980:620) eller varit föremål för åtgärd enligt utlänningslagen (1989:529). Den får också innehålla omdömen och värderande upplysningar om arbetssökande.

Uppgifter om den sökande som antecknas med stöd av första stycket skall vara baserade antingen på muntliga uppgifter från den sökande eller på dokumentation, som förs till en arbetssökandeakt. Av dagantecknigen skall framgå att den arbetssökande har tagit del av uppgiften.

9 § En registrering enligt 6 - 8 §§ får inte innehålla uppgifter om att den som registreringen avser misstänks eller har dömts för brott eller har avtjänat straff eller har undergått annan påföljd för brott eller har varit föremål för tvångsingripande enligt lagen (1980:621) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lagen (1966:293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall, lagen (1967:940) angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda eller utlänningslagen (1989:529).

10 § För arbetsgivare får i ett arbetsförmedlingsregister registreras följande uppgifter:

1. namn, personnummer eller organisationsnummer
2. adress, telefonnummer och kontaktperson
3. näringsgren
4. antal anställda
5. beskrivning av verksamheten
6. beslut om arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

11 § För lediganmälda platser får i ett register förutom uppgifterna i 10 § registreras

1. arbetsuppgifter
2. kompetenskrav
3. avlöningsförmåner
4. arbetstider
5. arbetets varaktighet
6. tillträdesdag och ansökningstid
7. arbetsplatsens belägenhet
8. kontaktpersoners namn och telefonnummer.

12 § Ett arbetsförmedlingsregister får även innehålla uppgifter om tidpunkter för registrerade förhållanden samt tekniska och administrativa uppgifter, om uppgifterna behövs för att tillgodose ändamålen med registret.

13 § I AMS centrala statistikregister får finnas de uppgifter som anges i 6 §, 10 - 12 §§ samt 14 § och som behövs för det ändamål som framgår av 3 §. Det får också innehålla uppgifter från länsarbetsnämndernas ekonomiadministrativa system.

14 § I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter till AMS centrala statistikregister hämtas från Riksförsäkringsverket och Centrala Studiestödsnämnden avseende utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Från Riksförsäkringsverket får dessutom hämtas uppgifter om förekomsten av ersättning enligt 6 kap. 5 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Uppgifter om utbetald arbetslöshetsersättning får hämtas från arbetslöshetskassorna.

Registeransvar

15 § Vem som är registeransvarig framgår av följande uppställning:

Register	*Registeransvar*
Arbetsförmedlingsregister som förs gemensamt för länsarbetsnämnderna gifter	Varje länsarbetsnämnd för behandling av upp- hos länsarbetsnämnden
Arbetsförmedlings-register som förs särskilt för en länsarbetsnämnd	Länsarbetsnämnden
AMS centrala statistik-register	AMS

Terminalåtkomst

16 § Terminalåtkomst till ett arbetsförmedlingsregister får endast finnas hos den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som får föra registret.

Uppgifter som registreras enligt 7 och 8 §§ är enbart tillgängliga för den ansvarige handläggaren vid den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut där den arbetssökande är registrerad. Sådana uppgifter kan med den registrerades samtycke göras tillgängliga även för övriga handläggare vid den förmedlingen eller det institutet.

Endast AMS har terminalåtkomst till AMS centrala statistikregister.

Utlämnande av uppgifter

17 § Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till en annan länsarbetsnämnd om den registrerade skrivs in som arbetssökande vid den andra länsarbetsnämnden. Uppgifter får även i andra fall överföras till en annan länsarbetsnämnd med den registrerades samtycke.

Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister om arbetssökande enligt 6 § får med den registrerades samtycke göras läsbara via terminal hos en annan länsarbetsnämnd.

18 § Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister om lediga platser enligt 10 - 12 §§ får göras läsbara via terminal för övriga länsarbetsnämnder och för allmänheten.

19 § Sådana uppgifter som avses i 18 § får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till övriga nordiska länder enligt överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad (SÖ 1982:88).

Sökbegrepp

20 § Följande uppgifter får användas som sökbegrepp:

1. uppgifter enligt 10 - 12 §§,
2. uppgift om kod för arbetshandikapp och om medborgarskap för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade resp. utländska medborgare,
3. andra uppgifter enligt 6 § än uppgifter om arbetstillstånd, uppehållstillstånd och telefonnummer,
4. uppgift om kod för arbetshandikapp och om medborgarskap samt förekomsten av ersättning enligt 6 kap. 5 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring vid framställning av statistik där uppgift om enskild person inte kan utläsas, samt
5. uppgifter om utbetalning från Riksförsäkringsverket och Centrala studiestödsnämnden av medel för arbetsmarknadspolitisk åtgärd och från arbetslöshetskassorna om utbetald arbetslöshetsersättning.

Andra registrerade uppgifter får inte användas som sökbegrepp.

Gallring

21 § De uppgifter som avses i 6 och 7 - 8 §§ samt 10 - 12 §§ skall gallras tre år efter det att ärendet avslutats. Uppgifterna i AMS centrala statistikregister skall gallras tre år efter det att de registrerats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i första stycket såvitt gäller bevarandet av ett urval av material för forskningens behov. Sådant material skall överlämnas till en arkivmyndighet.

Information

22 § Innan uppgifter inhämtas till ett arbetsförmedlingsregister skall den som kan komma att registreras informeras om:

1. ändamålen med registret,
2. de uppgifter som registret får innehålla,
3. de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller för registret,
4. rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289),

5. de begränsningar i fråga om terminalåtkomst, utlämnande av uppgifter på medium för automatisk databehandling, sökbegrepp och bevarande av uppgifter som gäller för registret.

Den registrerade skall på lämpligt sätt informeras om AMS centrala statistikregister, dess ändamål, vilka uppgifter som bearbetas där och vilka uppgifter som inhämtas till registret och varifrån samt om gällande sekretesskydds innebörd och omfattning.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1994.

Förteckning över deltagare vid hearing den 21 januari 1994 rörande promemorian Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Justitiedepartementet	Erik Göransson
	Martin Holmgren
Socialdepartementet	Olof Eklund
	Inger Krook
	Peter Enander
Riksförsäkringsverket (RFV)	Astrid Christiernsson
	Jan Nordlund
Centrala Studiestödsnämnden (CSN)	Ove Karlsson
	Per-Erik Nylander
Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)	Leif Dergel
Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)	Thomas Larsson
Kommunförbundet	Tom Nilsson
Landstingsförbundet	Kerstin Redig
	Bengt Lundberg
Riksarkivet	Claes Gränström
Datainspektionen	Margareta Åberg
	Ulf G. Berg
Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)	Björn Olsson
	Anders Kruse
	Erik Nyqwist
	Erika Thelning
Arbetsförmedlingen i Uppsala	Lars Irenéus

Datainspektionens yttrande enligt 2 a § datalagen (1973:289) över förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Departementet har anmodat Datainspektionen att yttra sig över ett förslag till lagrådsremiss med förslag till lag om arbetsförmedlingsregister.

De synpunkter Datainspektionen lämnat till departementet under beredningen av detta lagstiftningsärende har blivit väl tillgodosedda. Datainspektionen tillstyrker därför förslaget utom på en punkt.

I förslaget till 17 § sägs numera att uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister får lämnas ut genom automatisk databehandling även till länsarbetsnämndens centrala kansli för de ändamål som anges i 2 § 3 och 4. Dessa ändamål är planering, metodutveckling, framställning av statistik, tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten. De personregister som kan bli aktuella hos det centrala kansliet vid resp. länsarbetsnämnd omfattas inte av den föreslagna lagen, vilket innebär att datalagen blir tillämplig på registerföringen där.

Enligt förslaget får uppgifter från de lokala registren lämnas ut genom automatisk databehandling för hantering på regional nivå. Någon närmare reglering av vilka uppgifter som får lämnas ut anges inte.

Det torde vara nödvändigt för länsarbetsnämndernas centrala kanslier att ta del av vissa uppgifter i arbetsförmedlingsregistren. Underlaget i remissen medger dock inte någon bedömning av hur omfattande detta behov är eller vilka uppgifter som är aktuella. Inte heller framgår det om utlämnandet i vissa delar kan begränsas till avidentifierade uppgifter eller vilken sekretess för statistikuppgifter som gäller hos kanslierna.

Den nu föreslagna lagen bygger på att personuppgifterna i arbetsförmedlingsregistren enbart hanteras lokalt och i viss utsträckning inte får finnas tillgängliga för andra än den tjänsteman som handlägger ett ärende. Utlämnande genom automatisk databehandling bör därför begränsas till vad som är absolut nödvändigt för arbetsförmedlingsverksamheten, men också för att andra inblandade myndigheter skall kunna fullgöra sina åligganden.

Datainspektionen anser att den nu föreslagna lagen bör innehålla regler om registreringen av uppgifter också hos länsarbetsnämnderna. Om så inte blir fallet bör utlämnandet begränsas. I första hand bör utlämnandet begränsas till avidentifierade uppgifter och det bör absolut inte få förekomma att uppgifter som registreras med stöd av 6 § lämnas ut. Detta bör utvecklas närmare i lagrådsremissen (jfr prop. 1992/93:193 s. 77).

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Härigenom föreskrivs följande.

Allmän bestämmelse

1 § Varje arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut hos en länsarbetsnämnd får för sitt verksamhetsområde och för de ändamål som anges i 2 § med hjälp av automatisk databehandling föra arbetsgivar- och arbetssökanderegister (arbetsförmedlingsregister). Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) får för de ändamål som anges i 3 § föra ett statistikregister (AMS centrala statistikregister).

Registerändamål

2 § Ett arbetsförmedlingsregister får användas för

1. handläggning av ärenden som rör platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som föreskrivs i lag eller förordning,
2. publicering av platsinformation,
3. planering, metodutveckling och framställning av statistik,
4. tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten, och
5. arbetsförmedlingssamarbete i enlighet med överenskommelsen om en gemensam nordisk arbetsmarknad (SÖ 1982:88) och inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 § AMS centrala statistikregister får användas för att framställa avidentifierad statistik som skall användas som underlag för planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning och resultatredovisning.

Registret får inte bearbetas på individnivå i syfte att följa upp eller på annat sätt kontrollera enskilda identifierbara personer.

Registerinnehåll

Arbetsförmedlingsregister

4 § Ett arbetsförmedlingsregister får innehålla uppgifter om

- den som är eller har varit anmäld som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller inskriven vid ett arbetsmarknadsinstitut,

- de arbetsgivare som en arbetssökande, den offentliga arbetsförmedlingen eller arbetsmarknadsinstitutet har eller har haft kontakt med,
- lediga platser, och
- kontaktpersoner.

Registret får också innehålla sådana uppgifter om andra arbetsgivare som hämtats i syfte att informera om den offentliga arbetsförmedlingens eller arbetsmarknadsinstitutens åtgärder och tjänster.

5 § För en arbetssökande får i ett arbetsförmedlingsregister registreras följande uppgifter:

1. namn och personnummer
2. adress och telefonnummer
3. arbetslöshet
4. tillhörighet till arbetslöshetskassa
5. arbets- och uppehållstillstånd
6. kod för medborgarskap
7. körkort och tillgång till bil
8. utbildning, arbetslivserfarenhet och arbetsgivare
9. speciell kompetens
10. sökt arbete
11. önskemål om arbetstid och arbetets varaktighet
12. geografisk begränsning
13. tidpunkter och händelser vid kontakt med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstitutet
14. beslut om arbetsmarknadspolitisk åtgärd

Kod för arbetshandikapp får registreras med den arbetssökandes samtycke.

Regeringen eller efter regeringens bemyndigande AMS meddelar efter samråd med Datainspektionen närmare föreskrifter om vilka koder som får användas för medborgarskap och arbetshandikapp.

6 § Om det har väsentlig betydelse för handläggningen av ärenden som avses i 2 §, får i ett arbetsförmedlingsregister med den registrerades samtycke utöver uppgifterna enligt 5 § registreras

1. förekomst av intyg och utlåtande av läkare eller skrivelse från någon annan myndighet,
2. redovisade arbetshinder,
3. sociala och ekonomiska förhållanden, och
4. sökandens och handläggarens slutsatser av utredande samtal samt handlingsplaner.

7 § En registrering enligt 6 § 2 - 4 i form av daganteckning får innehålla uppgift om en arbetssökandes sjukdom eller hälsotillstånd och om den sökande fått ekonomisk hjälp med stöd av socialtjänstlagen (1980:620). Den får också innehålla omdömen och värderande upplysningar om den arbetssökande.

Uppgifter om den sökande som antecknas med stöd av första stycket skall vara baserade antingen på muntliga uppgifter från den sökan-

de eller på dokumentation som förs till en arbetssökandeakt. Av daganteckningen skall framgå att den arbetssökande har tagit del av uppgiften och uttryckligen samtyckt till att den registrerats.

8 § En registrering enligt 5 - 7 §§ får inte innehålla uppgifter om att den som registreringen avser misstänks eller har dömts för brott eller har avtjänat straff eller har fått annan påföljd för brott eller har varit föremål för tvångsingripande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m.fl. och smittskyddslagen (1988:1472).

Registreringen får inte heller innehålla uppgift om att den som registreringen avser har vårdats med stöd av socialtjänstlagen (1980:620) eller varit föremål för åtgärd enligt utlänningslagen (1989:529).

9 § Efter anmälan från en arbetsgivare får det för honom eller henne i ett arbetsförmedlingsregister registreras följande uppgifter:

1. namn, personnummer eller organisationsnummer
2. adress, telefonnummer
3. näringsgren
4. antal anställda
5. beskrivning av verksamheten
6. kontaktpersoner och deras funktion

För arbetsgivare som har registrerats med stöd av 4 § andra stycket och 5 § 8 får uppgifter enligt 1-4 registreras.

Dessutom får för arbetsgivare registreras uppgifter om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder, antal personer på företaget i sådana åtgärder samt uppgift om att arbetskonflikt pågår.

10 § För lediganmälda platser får i ett register förutom uppgifterna i 9 § registreras:

1. arbetsuppgifter
2. kompetenskrav
3. lön och andra anställningsförmåner
4. arbetstider
5. arbetets varaktighet
6. tillträdesdag och ansökningstid
7. arbetsplatsens belägenhet
8. önskvärd ålder
9. underrepresenterat kön
10. krav på svenskt medborgarskap
11. kontaktpersoners namn, telefonnummer och funktion

11 § Ett arbetsförmedlingsregister får även innehålla uppgifter om tidpunkter för registrerade förhållanden samt tekniska och admini-

strativa uppgifter, om uppgifterna behövs för att tillgodose ändamålen med registret.

AMS centrala statistikregister

12 § AMS centrala statistikregister får innehålla uppgifter om sådana arbetssökande och arbetsgivare som avses i 4 § första stycket.

13 § I AMS centrala statistikregister får för de personer som anges i 12 § finnas
- de uppgifter som anges i 5, 9 - 11 och 14 §§ och som behövs för det ändamål som framgår av 3 §, och
- uppgifter från länsarbetsnämndernas ekonomiadministrativa system.

Hämtande av uppgifter om utbetalningar

14 § I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter till arbetsförmedlingsregistren och AMS centrala statistikregister hämtas från Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna samt från Centrala studiestödsnämnden om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Uppgifter om utbetald arbetslöshetsersättning och kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) får hämtas från arbetslöshetskassorna och de länsarbetsnämnder som administrerar KAS.

Registeransvar

15 § Vem som är registeransvarig framgår av följande uppställning:

Register	*Registeransvar*
Arbetsförmedlingsregister som förs särskilt för en länsarbetsnämnd	Länsarbetsnämnden
Arbetsförmedlingsregister som förs gemensamt för länsarbetsnämnderna	Varje länsarbetsnämnd för behandling av uppgifter hos länsarbetsnämnden
AMS centrala statistikregister	AMS

Terminalåtkomst

16 § Terminalåtkomst till ett arbetsförmedlingsregister får endast finnas hos den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som enligt 1 § får föra registret.

Endast AMS får ha terminalåtkomst till AMS centrala statistikregister.

Utlämnande av uppgifter

17 § Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister får lämnas ut genom automatisk databehandling till en annan offentlig arbetsförmedling eller ett annat arbetsmarknadsinstitut, om den registrerade skrivs in som arbetssökande vid den förmedlingen eller det institutet. Uppgifter får även i andra fall lämnas ut till en annan förmedling eller ett annat institut med den registrerades samtycke.

Uppgifter enligt 5, 9–11 och 14 §§ får dessutom, för de ändamål som anges i 2 § 3 och 4, lämnas ut till det centrala kansliet vid den länsarbetsnämnd inom vars ansvarsområde registret förs. Sådana uppgifter får även lämnas till AMS för det ändamål som anges i 3 §.

I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter enligt 5 och 11 §§ lämnas ut genom automatisk databehandling även till Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden.

18 § Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister om arbetsgivare och lediga platser enligt 9 – 11 §§ får göras läsbara via terminal för övriga offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut.

Uppgifter om lediga platser får också göras läsbara via terminal för allmänheten.

19 § Sådana uppgifter som avses i 18 § andra stycket får lämnas ut på ett medium för automatisk databehandling till de länder som Sverige samarbetar med enligt överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad (SÖ 1982:88) samt enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Sökbegrepp

20 § Som sökbegrepp får användas

1. uppgifter enligt 9–11 §§ utom sådana som avser kontaktpersoner,
2. uppgifter om koder för arbetshandikapp och medborgarskap för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade

respektive utländska medborgare och för att framställa statistik där uppgifter om enskilda personer inte kan utläsas,
3. andra uppgifter enligt 5 § än uppgifter om arbetstillstånd, uppehållstillstånd och telefonnummer, och
4. uppgifter från Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder, av arbetslöshetsersättning från arbetslöshetskassa och av kontant arbetsmarknadsstöd (KAS).

Andra registrerade uppgifter får inte användas som sökbegrepp.

Gallring

21 § Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister enligt 5 - 7 §§ skall gallras två år efter utgången av det år då ärendet avslutats. Uppgifterna i AMS centrala statistikregister skall gallras tio år efter det att de registrerats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från dessa bestämmelser om det gäller bevarandet av ett urval av material för forskningens behov. Sådant material skall lämnas över till en arkivmyndighet.

Information

22 § Innan uppgifter hämtas till ett arbetsförmedlingsregister skall en arbetssökande som kan komma att registreras informeras om
1. ändamålen med registret,
2. de uppgifter som registret får innehålla,
3. innebörden av ett samtycke enligt 5 § andra stycket och 7 § andra stycket,
4. de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller för registret,
5. rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289), och
6. de begränsningar i fråga om terminalåtkomst, utlämnande av uppgifter på medium för automatisk databehandling, sökbegrepp och bevarande av uppgifter som gäller för registret.

Den arbetssökande skall på lämpligt sätt ges motsvarande information om AMS centrala statistikregister.

Övriga registrerade personer skall på lämpligt sätt informeras om registreringen i arbetsförmedlingsregistret och AMS centrala statistikregister.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1994-03-04

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt Hamdahl, justitierådet Bo Svensson, regeringsrådet Arne Baekkevold.

Enligt en lagrådsremiss den 24 februari 1994 (Arbetsmarknadsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om arbetsförmedlingsregister.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Inga Åkerlund.

Lagrådet har underkastat förslaget en formell bearbetning på sätt som framgår av bilaga till Lagrådets protokoll.

I övrigt föranleder förslaget inte något uttalande från Lagrådets sida.

Bilaga till Lagrådets protokoll 1994-03-04

Förslag till lag om arbetsförmedlingsregister

Allmän bestämmelse

1 §

Varje arbetsförmedling och arbetsmarknadsinstitut hos en länsarbetsnämnd får för sitt verksamhetsområde och för de ändamål som anges i 2 § med hjälp av automatisk databehandling föra arbetsgivar- och arbetssökanderegister (arbetsförmedlingsregister). Arbetsmarknadsstyrelsen får för de ändamål som anges i 3 § föra ett centralt statistikregister.

Registerändamål

2 §

Ett arbetsförmedlingsregister får användas för

1. handläggning av ärenden som rör platsförmedling, arbetsförberedande åtgärder i form av vägledning, utbildning och yrkesinriktad rehabilitering samt andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som föreskrivs i lag eller förordning,
2. publicering av platsinformation,
3. planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning och utvärdering av verksamheten,
4. framställning av statistik, och
5. arbetsförmedlingssamarbete enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om en gemensam nordisk arbetsmarknad och inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3 §

Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får användas för att framställa avidentifierad statistik som underlag för planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning och resultatredovisning.

Registret får inte användas för att följa eller på annat sätt kontrollera enskilda identifierbara personer.

Arbetsförmedlingsregister

4 §

Ett arbetsförmedlingsregister får innehålla uppgifter om

- den som är eller har varit anmäld som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen eller inskriven vid ett arbetsmarknadsinstitut,
- de arbetsgivare som har anmält lediga platser, som deltar eller har deltagit i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller som en arbetssökande har lämnat uppgifter om, och
- kontaktpersoner.

Registret får också innehålla sådana uppgifter om arbetsgivare som behövs för att informera om den offentliga arbetsförmedlingens eller arbetsmarknadsinstitutens åtgärder och tjänster.

5 §

För en arbetssökande får i ett arbetsförmedlingsregister registreras:

1. namn och personnummer
2. adress och telefonnummer
3. arbetslöshet
4. tillhörighet till arbetslöshetskassa
5. arbets- och uppehållstillstånd
6. kod för medborgarskap
7. körkort och tillgång till bil
8. utbildning, arbetslivserfarenhet och arbetsgivare
9. speciell kompetens
10. sökt arbete
11. önskemål om arbetstid och arbetets varaktighet
12. önskemål om arbetsplatsens belägenhet
13. tidpunkter och händelser vid kontakt med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstitutet
14. beslut om arbetsmarknadspolitisk åtgärd
15. utbetalda belopp som avses i 14 §

Kod för arbetshandikapp får registreras med den arbetssökandes samtycke.

Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Arbetsmarknadsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om vilka koder som får användas för medborgarskap och arbetshandikapp.

6 §

Om det har väsentlig betydelse för handläggningen av ärenden som avses i 2 § 1, får i ett arbetsförmedlingsregister med den arbetssökandes samtycke, utöver uppgifterna enligt 5 §, i form av daganteckning registreras

1. förekomst av intyg och utlåtande av läkare eller skrivelse från någon myndighet
2. redovisade arbetshinder
3. sociala och ekonomiska förhållanden

4. den arbetssökandes och handläggarens slutsatser av utredande samtal samt handlingsplaner.

7 §

En registrering enligt 6 § 2 - 4 får innehålla uppgift om den arbetssökandes sjukdom eller hälsotillstånd och om den arbetssökande fått ekonomisk hjälp med stöd av socialtjänstlagen (1980:620). Den får också innehålla omdömen och andra värderande upplysningar om den arbetssökande.

Uppgifter om den arbetssökande som registreras med stöd av första stycket skall grundas antingen på muntliga uppgifter från den arbetssökande eller på skriftliga uppgifter i en handling som förs till en akt för den arbetssökande.

Av daganteckning skall framgå att den arbetssökande har tagit del av uppgift som avses i första stycket och att han uttryckligen har samtyckt till att uppgiften registrerats. Av daganteckning skall också framgå att den arbetssökande uttryckligen har samtyckt till registrering enligt 6 § 1.

8 §

En registrering enligt någon av 5 - 7 §§ får inte innehålla uppgifter om att den arbetssökande misstänks eller har dömts för brott eller har avtjänat straff eller har fått annan påföljd för brott eller har varit föremål för tvångsingripande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m.fl. eller smittskyddslagen (1988:1472).

Registreringen får inte heller innehålla uppgift om att den arbetssökande har vårdats med stöd av socialtjänstlagen (1980:620) eller varit föremål för åtgärd enligt utlänningslagen (1989:529).

9 §

För en arbetsgivare som har anmält lediga platser eller som medverkar eller har medverkat i arbetsmarknadspolitiska åtgärder får i ett arbetsförmedlingsregister registreras:

1. namn, personnummer eller organisationsnummer
2. adress, telefonnummer
3. näringsgren
4. antal anställda
5. beskrivning av verksamheten och bedömning av sysselsättningsutvecklingen i denna
6. kontaktpersoner och deras funktion

För arbetsgivare som har registrerats med stöd av 4 § andra stycket eller 5 § 8 får uppgifter enligt 1–4 registreras.

Dessutom får för arbetsgivare registreras uppgifter om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder, antal personer på företaget som omfattas av sådana åtgärder samt uppgift om att arbetskonflikt pågår.

10 §

För lediganmälda platser får i ett register förutom uppgifterna i 9 § registreras:

1. arbetsuppgifter
2. kompetenskrav
3. lön och andra anställningsförmåner
4. arbetstider
5. arbetets varaktighet
6. tillträdesdag och ansökningstid
7. arbetsplatsens belägenhet
8. önskvärd ålder
9. underrepresenterat kön
10. krav på svenskt medborgarskap enligt lag eller förordning
11. kontaktpersoners namn, telefonnummer och funktion

11 §

Ett arbetsförmedlingsregister får även innehålla tidsuppgifter om registrerade förhållanden samt de tekniska och administrativa uppgifter som behövs för att tillgodose ändamålen med registret.

Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister

12 §

Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får innehålla uppgifter om sådana arbetssökande och arbetsgivare som avses i 4 § första stycket.

13 §

I Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister får för de personer som anges i 12 § finnas

- de uppgifter som anges i 5 och 9 - 11 §§ och som behövs för det ändamål som framgår av 3 §, och
- uppgifter från länsarbetsnämndernas ekonomiadministrativa system.

Uppgifter om utbetalningar

14 §

I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder hämtas till arbetsförmedlingsregistren och Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister från Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna samt från Centrala studiestödsnämnden. Uppgifter om utbetald arbetslöshetsersättning och kontant arbetsmarknadsstöd får hämtas från arbetslöshetskassorna och de länsarbetsnämnder som administrerar sistnämnda stöd.

Registeransvar

15 §
Registeransvarig för arbetsförmedlingsregister är, om registret förs inom en länsarbetsnämnds ansvarsområde, länsarbetsnämnden. Om registret förs gemensamt för arbetsförmedlingar eller arbetsmarknadsinstitut inom två eller flera länsarbetsnämnders ansvarsområden är varje länsarbetsnämnd registeransvarig beträffande uppgifter som registreras och bearbetas hos förmedlingar och institut inom nämndens ansvarsområde.

För Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister är Arbetsmarknadsstyrelsen registeransvarig.

Terminalåtkomst

16 §
Endast den offentliga arbetsförmedling eller det arbetsmarknadsinstitut som enligt 1 § får föra ett arbetsförmedlingsregister får ha terminalåtkomst till registret.

Endast Arbetsmarknadsstyrelsen får ha terminalåtkomst till styrelsens centrala statistikregister.

Utlämnande av uppgifter

17 §
Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till en annan offentlig arbetsförmedling eller ett annat arbetsmarknadsinstitut, om den registrerade anmäls som arbetssökande vid den förmedlingen eller skrivs in vid det institutet. Uppgifter får även i andra fall lämnas ut till en annan förmedling eller ett annat institut med den registrerades samtycke.

Uppgifter som avses i 5 och 9–11 §§ får dessutom, för de ändamål som anges i 2 § 3 och 4, lämnas ut till det centrala kansliet vid den länsarbetsnämnd inom vars ansvarsområde registret förs. Sådana uppgifter får även lämnas till Arbetsmarknadsstyrelsen för det ändamål som anges i 3 §.

I den utsträckning regeringen föreskriver får uppgifter som avses i 5 och 11 §§ lämnas ut på medium för automatisk databehandling även till Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden.

18 §
Sådana uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister om arbetsgivare och lediga platser som avses i
9 – 11 §§ får tillhandahållas över terminal hos övriga offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut.

Uppgifter om lediga platser får också tillhandahållas allmänheten över terminal.

19 §

Sådana uppgifter som avses i 18 § andra stycket får lämnas ut på medium för automatisk databehandling till de länder som Sverige samarbetar med enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om gemensam nordisk arbetsmarknad samt inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Sökbegrepp

20 §

Som sökbegrepp får användas

1. uppgifter som avses i 9–11 §§ utom sådana som gäller kontaktpersoner,
2. uppgifter om koder för arbetshandikapp och medborgarskap för att underlätta förmedling av arbete åt arbetshandikappade och utlänningar och för att framställa statistik där uppgifter om enskilda personer inte kan utläsas,
3. andra uppgifter som avses i 5 § än uppgifter om arbetstillstånd, uppehållstillstånd och telefonnummer, och
4. uppgifter från Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Centrala studiestödsnämnden om utbetalning av medel för arbetsmarknadspolitiska åtgärder, av arbetslöshetsersättning från arbetslöshetskassa och av kontant arbetsmarknadsstöd.

Andra registrerade uppgifter får inte användas som sökbegrepp.

Gallring

21 §

Uppgifter i ett arbetsförmedlingsregister som avses i 5 – 7 §§ skall gallras två år efter utgången av det år då ärendet avslutats. Uppgifterna i Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister skall gallras tio år efter det att de registrerats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från dessa bestämmelser för att bevara ett urval av material för forskningens behov. Sådant material skall lämnas över till en arkivmyndighet.

Information

22 §

Innan uppgifter förs in i ett arbetsförmedlingsregister skall en arbetssökande som kan komma att registreras underrättas om

1. ändamålen med registret,
2. de uppgifter som registret får innehålla,
3. innebörden av ett samtycke enligt 5 § andra stycket och 7 § tredje stycket,
4. de sekretess- och säkerhetsbestämmelser som gäller för registret,
5. rätten att få registerutdrag och rättelse till stånd enligt datalagen (1973:289), och

6. de begränsningar i fråga om terminalåtkomst, utlämnande av uppgifter på medium för automatisk databehandling, sökbegrepp och bevarande av uppgifter som gäller för registret.

Den arbetssökande skall på lämpligt sätt ges motsvarande information om Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister.

Övriga registrerade personer skall på lämpligt sätt informeras om registreringen i arbetsförmedlingsregistret och Arbetsmarknadsstyrelsens centrala statistikregister.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 1994.

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Hörnlund, Olsson, Svensson, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Ask

Föredragande: statsrådet Hörnlund

Regeringen beslutar proposition 1993/94:235 Lag om arbetsförmedlingsregister.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om arbetsförmedlingsregister	5, 14, 17, 21 §§	

gotab 46248, Stockholm 1994